ABC
NOWINY CODZIENNE

Nr. 58 A Rok XIV

WARSZAWA
NIEDZIELA
26 lutego
1939 R.
Cena 10 Gr.
w

ZASIEWAJCIE WIĘC MIŁOŚĆ OJCZYZNY I DUCH POŚWIĘCENIA SIĘ, A BĄDŹCIE PEWNI, ŻE WYROŚNIE RZECZPOSPOLITA WIELKA I PIĘKNA.

Adam Mickiewicz

Min. Ciano przybył do Polski

Entuzjastyczne powitanie w Warszawie

Wizyta u marsz. Śmigłego-Rydza

W sobotę o godz. 12 min. 18 pociągiem specjalnym z Rzymu przybył do Warszawy minister spraw zagranicznych Włoch. hr. Galeazzo Ciano z małżonką. Panu ministrowi towarzyszy szereg dyplomatów włoskich.

Pociągiem, którym jechał min. Ciano, przybył również ambasador R. P. w Rzymie, gen. Wieniawa-Długoszowski.

POWITANIE NA GRANICY

Na stacji granicznej polskiej w Boguminie powitał hr. Ciano przedstawiciel M. S. Z., radca Leopold Koziebrodzki oraz przedstawiciele władz miejscowych.

W Katowicach spotykał p. ministra hr. Ciano ambasador włoski w Polsce, baron di Valentino.

UDEKOROWANY DWORZEC

Peron dworca Głównego oraz wyjście z dworca na Aleje Jerozolimskie udekorowane zostały flagami narodowymi włoskimi oraz polskimi. Na peronie ustawiła się kompania honorowa wojsk lotniczych z pocztem sztandarowym i orkiestrą. Przed dworcem stanęły wzdłuż Alei Jerozolimskich od ul. Emilii Plater poczty sztandarowe związków kombatanckich polskich, przy wyjściu z dworca na chodnikach ustawili się liczni przedstawiciele kolonii włoskiej w Polsce oraz tłumnie zebrana publiczność.

ENTUZJAZM

Ministra Ciano powitał na dworcu minister Beck, wicemin. Szembek, w otoczeniu członków protokołu dyplomatycznego i całego sztabu swych najbliższych współpracowników, wśród których zauważyliśmy m. in. dyrektora departamentu politycznego M. S. Z. Potockiego, dyrektora protokułu dyplomatycznego Łubieńskiego i innych.

Ze strony włoskiej witali min. Ciano podesta Bergamo Carillo Pessenti Pigna i sekretarz partii faszystowskiej prof. Bergamo Orfeo Selloni oraz członkowie ambasady włoskiej w Polsce.

W czasie powitania pani Beckowa ofiarowała pani hr. Ciano wiązankę kwiatów.

Wśród Włochów zauważyliśmy szereg znakomitych publicystów i dziennikarzy włoskich, m. in. Virginio Gaydę, prawą rękę Mussoliniego, współpracownika pisma „D'Italia", poza tym Carrillo Pesenti, podestę, Pergamo, przedstawicieli Corriere della Sera, Popolo d'Italia i innych.

Powitanie było niezwykle serdeczne i widać było, że tutaj nie tylko mamy do czynienia z oficjalną wizytą dyplomatyczną, ale że spotykają się przedstawiciele dwu zaprzyjaźnionych narodów.

„GIOVINEZZA"

Skoro tylko pociąg z gościem włoskim znalazł się na peronie dworca, orkiestra wojskowa odegrała hymn Królewski Włoch oraz „Giovinezzę". Potem min. Ciano opuściwszy pociąg przeszedł wraz z min. Beckiem przed wojskową kompanię honorową ustawioną na peronie. Kompanię tworzył batalion pułku lotniczego.

Po krótkiej rozmowie z min. Beckiem i towarzyszącą mu generalicją min. **Ciano wraz z małżonką pozdrawiany entuzjastycznymi okrzykami i podniesieniem ręki wszystkich Włochów i Polaków zebranych na peronie, opuścił dworzec, udając się do pałacu Blanka, gdzie zamieszka.**

Do osoby p. hrabiny Ciano przydzielona jest na czas pobytu w Polsce małżonka radcy M. S. Z. p. Mniszek.

DZIENNIKARZE WŁOSCY

Z ministrem hr. Ciano przybyło do Polski dziesięciu najwybitniejszych dziennikarzy i publicystów włoskich pism rzymskich i prowincjalnych, a mianowicie: sen. Barzini Luigi („Popolo d' Italia')' senator Virginio Gayda, dyrektor „Giornale d'Italia", Ansaldo Giovanni, dyrektor „Il Telegrafo", Mauri Raffaelle („Corrierra della Sera"), Maratea Francesco („Il Messagere"), Massa Enrico „Il Popolo d'Italia"), Vegani Orio („Coriere Della Sera"), Boroni Guido („Le Stampa"), D' Andrea Ugo („Illovore Fascista""), Velleni Dionissi Franco („Il Resto del Carline").

Na granicy spotykał dziennikarzy włoskich radca ministerstwa spraw zagranicznych Białokur, który towarzyszyć im będzie w czasie ich podróży po Polsce.

PROGRAM POBYTU

O godz. 4-ej po południu min. Ciano złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Później program przewiduje wizytę u prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja - Składkowskiego oraz u Marsz. Śmigłego - Rydza.

O godz. 20.30 państwo Beckowie będą podejmowali pp. Ciano kolacją u siebie w domu.

Przyjęcie min. Ciano w Warszawie znamionował szczery entuzjazm. Serdecznie reagowała cała zgromadzona publiczność polska, dając dowód, że społeczeństwo polskie żywi naprawdę uczucia przyjaźni dla wielkiego narodu włoskiego.

P. A. T. o zajściach w Gdańsku

Niemcy wypierają się prowokacji i zapewniają spokój

GDAŃSK, 25. 2. Radca Perkowski, zastępca komisarza generalnego R. P. w Gdańsku, odwiedził dzisiaj senatora Hutha, wiceprezydenta senatu gdańskiego, z którym omówił całokształt wydarzeń na politechnice gdańskiej. Senator Huth stwierdził stanowczo, że obrażający studentów polskich napis w kawiarni we Wrzeszczu nie był wywieszony przez studentów niemieckich i zapewnił, że wypadki usuwania studentów polskich z politechniki gdańskiej nie powtórzą się i porządek będzie utrzymany.

Dalsze załatwienie sprawy pozostaje nadal w ręku senatu i komisarza generalnego R. P. w Gdańsku.

Dyskusja nad budżetem w Senacie

Wicepremier Kwiatkowski o rolnictwie

P. Prystor popiera „robienie emerytów"

Senacka komisja budżetowa zakończyła w sobotę dyskusję szczegółową nad preliminarzem budżetowym. Rozpatrzono ustawę skarbową i wysłuchano referenta generalnego sen. Skoczylasa.

PRZEMÓWIENIE WICEPREMIERA

Krótkie przemówienie wygłosił p. **wicepremier Kwiatkowski**, który oświadczył m. in., że zagadnienie oddłużenia rolniczego ma się znaleźć z inicjatywy poselskiej wśród tematów dla dyskusji w najbliższym czasie. Wtedy min. skarbu umotywuje obszernie swoje stanowisko, a dyskusja obejmie niewątpliwie całokształt zagadnień rolniczych. Wiąże się to z nowymi kredytami oraz z opłacalnością produkcji rolniczej. Obecnie p. wicepremier prosi tylko o przyjęcie budżetu i sprzeciwia się wszystkim zgłoszonym a nie uzgodnionym z Rządem wnioskom o nowe wydatki, względnie powiększenie zawartych w budżecie.

WNIOSKI

Mimo tego apelu **sen. Kamiński** wniósł o powiększenie o 4 miln. podatku od cukru oraz zmniejszenie pozycji 2 miln. 700 tys. złotych przeznaczonej na zasiłki dla pracowników skarbowych, a podwyższenie wydatków na inwestycje w rolnictwie. **Sen. Beczkowicz** zaś zgłosił wniosek, aby w ustawie skarbowej do celów, na które mają być przeznaczone ewentualne nadwyżki budżetowe, dodać fundusz Kultury Narodowej.

ZWOLENNIK EMERYTUR

Przemawiał również sen. Prystor, ostrzegając, aby modne narzekania na zbyt wygórowaną pozycję emerytur nie krępowały ministrów w przenoszeniu urzędników w stan spoczynku. Gdy byłem ministrem Opieki — mówił sen. Prystor — natknąłem się na taki dziwoląg, że niektórzy urzędnicy byli przyjmowani dożywotnio. Poleciłem zrywać takie kontrakty i raczej pójść na drogę sądową. Sądy stanęły na stanowisku wykonania umowy. Był to jednak głośny skandal, który ukrócił na przyszłość zawieranie takich umów. Państwo nie jest przytułkiem — jeśli urzędnik nie odpowiada, to trzeba się z nim pożegnać.

REPLIKA WICEMINISTRA

Zabrał następnie głos wicemin. Skarbu dr. Grodyński. Odpowiadając p. Kamińskiemu zaznacza, że podwyższenie podatku od cukru nie byłoby realne. Co zaś do wniosku sen. Beczkowicza, to byłaby to jeszcze jedna hipoteka w budżecie. Rząd nie sprzeciwia się wnioskowi sen. Beczkowicza, ale uważa go za nierealny.

Głosowanie nad budżetem w senackiej komisji odbędzie się we wtorek.

Włochy i Polska

W polityce międzynarodowej Europy dokonuje się zgrupowanie sił. Po ostatnich wstrząsach mocarstwa Europy ustalają ponownie sojusze, sprawdzają trwałość dawnych więzów. Chwiejąca się wciąż równowaga polityczna ma być podtrzymana *nowymi więzami.*

W takiej sytuacji politycznej nastąpił przyjazd do Polski ministra Italii, hrabiego Ciano. Jest on niewątpliwie nie na rękę *obcym agenturom, działającym w Polsce.* Z jednej bowiem strony budzi niepokój *grup demokratycznych,* które obawiają się wpływów ideowych faszystowskiej Italii. Z drugiej, wobec zgodnego z interesem Polski stanowiska Włoch w sprawie ukraińskiej, nieprzychylny nastrój usiłują wytwarzać ci, dla których stan wrzenia ukraińskiego jest wygodny.

Tymczasem rozpatrywanie stosunku polsko - włoskiego jedynie w płaszczyźnie bloków ideowych byłoby wielkim i szkodliwym błędem.

Bloki międzynarodowe mają rację bytu o ile realizują wspólny interes grupy narodów. Obok jednak wspólnych zagadnień narody mają również kwestie sporne. Każdy realny polityk zdaje sobie sprawę z tych sprzeczności i kieruje się w swych rozstrzygnięciach nie jakąś mistyką bloków ideowych ale potrzebą swego narodu.

Mussolini, jako genialny polityk, trafnie oceniający sytuację, stawiający ponad wszystko interes państwa faszystowskiego niewątpliwie zdaje sobie również sprawę z istoty stosunku polsko-włoskiego.

Jest to bowiem przyjaźń oparta zarówno na przesłankach ideowych, wśród których *wspólna wiara rzymsko-katolicka i wspólna kultura łacińska odgrywa pierwszorzędną rolę,* jak i na realnych zgodnych interesach obu narodów. Polska i Italia mają przed sobą konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia naddunajskiego. Polska i Italia odgrywają rolę w zachowaniu równowagi w Europie wreszcie Polska i Italia mają ogromnie doniosłą misję kulturalną szerzenia katolickiej kultury łacińskiej.

Dzieje obu narodów są żywym potwierdzeniem tezy, że *przyjaźń polsko - włoska jest nietylko wynikiem koniunktury, ale naturalną więzią datującą się niemal od zarania dziejów Polski.* Przecież z Włoch płynęły do Polski wpływy kultury łacińskiej, a węzły wówczas zadzierzgnięte przetrzymały ogniową próbę niewoli, by w chwili, gdy Polska rozpoczęła ostateczną walkę o odrodzenie niepodległego państwa znaleźć piękny wyraz w słowach senatora Italii Luigi Molressori, który wskazując na konieczność odbudowania Niepodległej Polski, stwierdził, że Polska: „powołana jest do odegrania ważnej roli utrzymywania równowagi pokojowej".

Dziś więc tę rolę utrzymania równowagi musi Polska spełnić zgodnie z Italią. Wprawdzie ci, którzy szukają trudności, wskazują na zaognienie włosko - francuskie — nie zapominajmy, że Włochy i Francję łączyły kiedyś bardzo bliskie więzy i przede wszystkim obce wpływy zdołały je rozerwać, lecz odnowienie ich leży w sferze realnej możliwości. Podkreślamy to, bo chcemy realnie widzieć trudności. *Nie znaczy to jednak, aby nie można było trudności przełamać.*

Wizyta ministra Ciano w Polsce stanowi nowe ważkie ogniwo współpracy Polski i Włoch. W dzisiejszej sytuacji odegrać może ogromną rolę w odbudowie równowagi w Europie, równowagi, dla której zgodne stanowisko Polski i Włoch może być jedną z istotnych gwarancji jej trwałości.

J. W.

Tematy rozmów polsko-włoskich

RZYM, 25. 2. (tel. wł.). Wizytę min. Ciano w Polsce komentują powszechnie w Rzymie, jako pewnego rodzaju wywiad dyplomatyczny, który ma ustalić stanowisko Polski w stosunku do osi Berlin — Rzym oraz Paryża i Londynu.

Zainteresowania sfer politycznych idą przede wszystkiem w kierunku na pytanie, jakie zagadnienia będą omawiane w Polsce przez ministrów Italii i Polski. Podkreślają, że jednym z naczelnych tematów konferencji warszawskich byłaby sprawa terenów osiedleńczych i źródeł surowców ważnych dla rozwoju gospodarstwa polskiego. Wobec tego, że Polska interesowała się niejednokrotnie zagadnieniem kolonizacyjnym z punktu widzenia emigracji chłopa polskiego, koła włoskie przypuszczają, że propozycje min. Ciano w sprawie kolonii będą przychylnie przyjęte przez rząd polski.

Ogólnie koła polityczne sądzą, że Polska w dalszym ciągu dążyć będzie do zachowania równowagi między Niemcami i Rosją.

Dalszym przedmiotem rozmów polsko - włoskich miałyby być zagadnienia naddunajskie oraz sprawa sojuszu polsko - francuskiego i stosunków Włoch i Francji.

Według opinii kół włoskich wynik wizyty min. Ciano będzie miał decydujący wpływ na dalsze rozmowy ministra Becka w Londynie.

LUTY

26

NIEDZIELA

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
6—30	17— 8
KSIĘŻYC	
Wschód	Zachód
9—16	0—11
Dł. dnia	Przybyło
10—38	2—54

Dziś św. Aleksandra, Wiktora
Jutro św. Leandra

TEATRY

TEATR WIELKI: Dziś **„Rigoletto“** (Ada Sari, G. Dubrowski, M. Salecki) oraz koncert G. Dubrowskiego. W niedzielę „Eugeniusz **Onegin**“ (po raz ostatni).

TEATR POLSKI: Dziś **„Obrona Ksantypy“.** Jutro, w niedzielę, o godz. 12-ej poranek humoru L. Wyrwicza, o godz. 3.30 „Maskarada“ Iwaszkiewicza.

TEATR NARODOWY: Dziś wiecz. „Nasze miasto“. Jutro, w niedzielę, o g. 4-ej po poł. **„Grube ryby“** z Leszczyńskim, Żelwerowiczem i in.

TEATR NOWY: Dziś **„Kochanek — to ja“.**

TEATR MAŁY: „Temperamenty“ Cwojdzińskiego. W niedzielę po poł. i wiecz. **„Temperamenty“.**

TEATR LETNI: O godzinie 8-ej **„Madame Sans Gêne“.** W niedzielę wiecz. i po poł. **„Madame Sans Gêne“.** W niedzielę, o godz. 12-ej **„Piosenka Wujaszka“,** przedstawienie „Warsztatu Teatralnego“ PIST.

TEATR ATENEUM: Dziś **„Dziewczyna z lasu“.** W niedzielę, o godz. 4 po poł. **„Świętoszek“** z Jaraczem.

TEATR „8.15“: Ostatni tydzień ulubionej operetki **„Krysia leśniczanka“.** z Lucyną Szczepańską.

TEATR MALICKIEJ (Marszałkowska): **„Pani Bovary“** z Malicką.

TEATR MAŁE QUI PRO QUO: Dziś rewia satyryczno - polityczna p. t. **„Pod parasolem“.**

TEATR KAMERALNY: Dziś dwa przedstawienia: o godz. 4-tej i o 8.15. W repertuarze komedia **„Dom wariatów“.**

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): **O godz. 8.10 „Uciekła mi przepióreczka“ pod kier. i z udziałem Osterwy.**

„CHORPIÓR“ (Krak. Przedm. 8): **W niedzielę o godz. 12.30 „Polski film na cenzurowanym“.**

TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA W TEATRZE WIELKIM: W niedzielę o godz. 12-ej i 4-ej po poł. zachwycająca premiera trzech nowych bajek: 1) **„Kot w butach“,** 2) **„Szklanna Góra“.** 3) **„Shirley Temple“.**

CYRK: Dziś i codziennie 4 pop. i 8.30 w. epokowe widowisko: **„Białe złoto“** wodna pantomina **„Cyrk pod wodą“** w nowej inscenizacji

KINA

KINA CHRZESCIJANSKIE

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25.

HOLLYWOOD: **„Podejrzenie“** i rewia.

ITALIA (Wolska 82): **„Złotowłosa“**

KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA: **„Strzelec z Bengali“.**

KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA; **„Golgota“.**

JURATA: **„Królowa Przedmieścia“** oraz rewelacyjny film kolorowy.

KOMETA: **„Cienie Paryża“.**

MARS: **„Wrogowie małżeństwa“** i **„Dla ciebie seniorito“.**

PRAGA: **„Druga młodość“** i rewia

PRASKIE OKO: **„Więzienie bez krat“** i **„Zew pustyni“.**

ROMA: **„Student z Oxfordu“.**

SOKÓŁ: **„Tygrys z Esznapuru“** i dodatki.

STUDIO: **„Nanon“.**

ŚWIAT: **„Taniec szczęścia“.**

45 mil morskich na godzinę

LIVORNO, 25. 2. Jeden z lekkich krążowników wywiadowczych włoskiej marynarki wojennej ustanowił w czasie rejsu próbnego pomiędzy Specją i Genuą nowy rekord szybkości, wynikiem 45 mil morskich na godzinę, co się równa 83.34 km.

Okręt ten posiada wyporność 3 tys. ton. Długość jego wynosi 178 m., szerokość 13.70 m. Uzbrojenie jego składa się z 6 dział kalibru 130 mm., 6 dział zenitowych, 6 karabinów maszynowych oraz 9 wyrzutni torpedowych.

X Salon I. P. S.-u i Adwentowicz
Wystawa w Lublinie

W Lublinie odbyło się otwarcie wystawy pt. „Salon X Instytutu Propagandy Sztuki w Warszawie“ i wystawy zbiorowej pośmiertnej Lucjana Adwentowicza w nowych salach Domu Pracy Kulturalnej.

W lokalu tym odbywać się będą stale wystawy sztuki, pozwalające szerokiej publiczności na pogłębienie i utrzymanie kontaktu z twórczością plastyczną lubelską i pozamiejscową.

Na bieżącej wystawie miała możność publiczność lubelska zapoznać się z twórczością takich artystów młodego pokolenia, jak: Franciszek Bartoszek („Pejzaż wenecki“), Jan Cybis („Pejzaż“), Hanna Rudzka - Cybisowa („Portret“ i „Pejzaż“), Józef Czapski („Na werandzie“), Leon Dołżycki („Pejzaż“), Adam Gerżabek („Dziewczyna przy kwiatach“), Zenon Konowicz („Kopanie ziemniaków“), Adam Kossowski („Pejzaż z Assyżu“), Zdzisław Ruszkowski („Stragan“ i „Pejzaż“), Władysław Zych („Warszawa“) i innych.

Na osobną uwagę zasługuje wystawa zbiorowa Lucjana Adwentowicza, który zmarł w 36 roku życia u progu swej kariery artystycznej. Twórczość tego malarza znalazła wielkie uznanie publiczności lubelskiej, czego wyrazem była bardzo liczna frekwencja w sali, poświęconej jego dziełom.

(J. K.)

Jakie mydła używać?

Przy defektach skóry zaleca się mydła lecznicze, które dzięki zawartości specjalnych leków obok działania kosmetycznego mają również działanie lecznicze. Mydła takie Lab.Chem. Farm. **M. MALINOWSKIEGO** wyrabia w 35 odcieniach. Przy tak zwanej „brudnej“ cerze wystarczy używać Mydło Marmurowe o konsystencji pasty i przyjemnym zapachu. Przy wypryskach i trądziku stosujemy mydła Ichtiolowe lub Siarkowe łącznie z Marmurowym.

Sposób użycia następujący: namydlamy miejsca pokryte trądzikiem mydłem Ichtiolowym lub Siarkowym, następnie biorąc odrobinę mydła Marmurowego zwilżamy wodą gorącą i masujemy brzuszczami palców przez 1 — 2 minut.

Po takim zabiegu zaleca się wytrzeć spirytusem Salicylowym i wetrzeć odrobinę Kremu Lanolinowego lub Sportowego i lekko przypudrować Pudrować Pudrem Higienicznym Lab. Chem. Farm. M. Malinowskiego.

Afera przemytu opium
wykryta we Włoszech

TRIEST, 25. 2. Włoskie władze celne wpadły na trop wielkiej afery przemytu opium, którym zajmowały się dwie bandy, przewożące znaczne ilości tego narkotyku z Jugosławii do Stanów Zjednoczonych przez port w w Trieście.

Bandy te miały swoje filie w kilku miastach europejskich.

W związku z nowo wykrytą aferą przemytniczą zaaresztowano w Trieście 5 osób, których nazwiska są jednak narazie, ze względu na dobro toczącego się śledztwa, trzymane w tajemnicy.

Gdybym miał w młodości przyjaciela
nie siedziałbym teraz na fotelu elektrycznym

Oto słowa jednego z tych, którym surowa sprawiedliwość przerywa ich życie. Instynkt samoobrony społeczeństwa walczy w ten sposób z jednostkami, które społeczności nie uznają i gwałcą zasady współżycia. Śmierć jest często jedynym środkiem zaradzenia złu — o poprawie nie może być mowy. A gdyby tak sięgnąć w lata dziecinne przyszłych bandytów. Może tam znalazłby się sposób, który bez fotela elektrycznego położyłby kres zalewowi przestępczości, sprowadzając młodych adeptów sztuki mordu i kradzieży do zdrowego odłamu społeczeństwa.

Tak myślał ojciec Flanagan, decydując się na poświęcenie swego życia tej idei. Stawał się przyjacielem niezliczonej rzeszy chłopców, których środowisko wykolejało; nie mogąc starszych sprowadzić na właściwą drogę — wyrywał im synów i braci i budził w nich gasnące iskry szlachetności, a nawet bohaterstwa.

A więc jest sposób uniknięcia kary śmierci, oto myśl przewodnia filmu „Miasto chłopców“ — Spencer Tracy i Mickey Rooney tworzą niezrównaną obsadę tego „społecznego filmu“, który każdego powinien ściągnąć do kina „R O M A“.

ABC sportowe

Niedziela na boiskach

Program imprez niedzielnych jest następujący:

W WARSZAWIE:

Na pływalni Akademii WF na Bielanach o godz. 18 zakończenie zimowych pływackich mistrzostw Warszawy.

W gmachu YMCA o godz. 18 szkolny mecz pływacki Warszawa — Grudziądz.

W cyrku o godzinie 12 finały mistrzostw bokserskich Warszawy.

W Wielkiej Rewii o godz. 11 zawody kolarskie na rolkach.

W lokalu PUWF o godz. 10 zakończenie walnego zebrania PZPN.

W lokalu PZKol. o godz. 10 walne zebranie Polskiego Zw. Kolarskiego.

W lokalu Rywala o godz. 17 mecze zapaśnicze PAST — Elektryczność i PKS — Lauda.

Na boisku Warszawianki o godz. 12 mecz piłkarski Warszawianka — Ursus.

Na boisku Orła o godz. 13 mecz piłkarski Polonia — PWATT.

NA PROWINCJI:

W Krakowie mecz piłkarski Cracovia — Slavia Ruda.

W Siemianowicach czwórmecz pływacki z udziałem najlepszych pływaków Śląska.

We Lwowie mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski Lechia — HCP i zakończenie mistrzostw Polski w tenisie stołowym.

W Poznaniu mecz bokserski o mistrzostwo Polski Warta — Goplania.

W Wilnie zakończenie marszu Żułów — Wilno.

W Zakopanem zakończenie automobilowego raidu zimowego PTK.

ZAGRANICĄ:

W Lillehammer zakończenie mistrzostw akademickich świata z udziałem Polaków.

W Tammerfors mistrzostwa świata w jeździe szybkiej pań z udziałem Nehringowej.

W Beaulieu zakończenie międzynarodowego turnieju tenisowego.

Mistrzostwa bokserskie Warszawy
Zwyciężają faworyci

W piątek wieczorem odbyły się dalsze rozgrywki bokserskie o mistrzostwo okręgu warszawskiego.

W wadze muszej — Rotholc (Gwiazda) pokonał Brzęczka (Czechowice) na punkty. W drugiej walce Baśkiewicz (Syrena) wypunktował Zausznickiego (Gwiazda).

W wadze piórkowej — Czortek (Okęcie) wygrał wysoko na punkty z Budziszewskim (Warszawianka), Małecki (Polonia) zwyciężył Zysmana (Gwiazda), Stryjkowski (Warszawianka) odniósł zwycięstwo nad Tworkiem (Okęcie), a Kozłowski (Syrena) wygrał z Jakubowskim (PZL).

w wadze lekkiej — Ciechomski (CWS) przegrał z Woźniewiczem (Orkan), Kowalski (PZL) wypunktował Zatela (Gwiazda), a Abramczyk (CWS) przegrał z Błażejowskim (PZL).

W wadze półśredniej — Kolczyński (Syrena) wygrał z Ciszewskim (Polonia), a Grądkowski (Czechowice) zwyciężył Kupca (Czechowice).

W wadze ciężkiej — Archacki (Czechowice) pokonał na punkty Sowlińskiego (Polonia), a Albert (Gwiazda) wygrał przez techniczny k. o. w trzeciej rundzie z Krukiem (Broń Radom).

Raid zimowy
Touring Klubu

KOSÓW HUCULSKI 25. 2. O godzinie 18.07 przybył na metę 1 etapu p. Eugeniusz Sporny na Biucku, jako drugi przybył p. Rychter na Chevrolecie, dalej 3) Mazurek, 4) Wolman, 5) Dodacki, 6) Zagórna. W ogóle przybyło w przepisanym czasie 10 samochodów na 43 startujących ze Lwowa.

O godz. 19.30 przybyło do Kosowa 20 wozów, do północy zaś spodziewany jest przyjazd wszystkich.

240 tys. żydów wyemigrowało
z Niemiec

BERLIN, 25.2. Z kół **poinformowanych** donoszą, że do listopada ub. r. wyemigrowało z Niemiec 140 tys. żydów. Od tego czasu wywędrowało dalszych 100 tys. osób.

Emigranci udają się **przede** wszystkim do St. Zjedn. A. P., a następnie do **państw** Ameryki Południowej i Francji, Anglii, Belgii, Holandii, Szwajcarii i Chin.

Katastrofa lotnicza

BERLIN, 25.2. Samolot niemiecki ze znakami **D-Alus uległ** podczas lotu nad morzem **Śródziemnym wypadkowi. Szczegółów** katastrofy dotychczas **brak. Liczą** się tu ze **stratą samolotu** i **całej** jego załogi.

Mgły i przymrozki

Przewidywany przebieg pogody w dniu 26 b. m.

Rano miejscami mgły w ciągu dnia chmurno z rozpogodzeniami przy umiarkowanym wietrze południowo - wschodnim. W dzielnicach północo - wschodnich i w górach lekki mróz. Poza tym temperatura w pobliżu zera.

NA TORZE ZAKOPIAŃSKIM

Ostatni dzień w Zakopanem

GONITWA 1.

Płoty. Nebraska i Tajfun biegały w sobotę. W tej słabej stawce wyróżnić należy Omarę, która skacze nieźle i Okey. Beduinka i Baronia biegają w sezonie zakopiańskim b. słabo. Typujemy Omara.

GONITWA 2.

Zorza biegała w sobotę zajmując trzecie miejsce. Prawdopodobnie w ostatnim dniu sezonu **weźmie udział** i w tej stawce ma duże szanse na zajęcie **płatnego miejsca. Dżungla** ostatnio zwyciężyła w płotach. Przypuszczamy, że i dziś na odpowiednim dla siebie dystansie krótszym przejdzie dobrze i upora się z Sirdaropolem. Mimoza zwyciężyła w sobotę. Flamand i Foryś niczym się nie wyróżniły. Typujemy **Dżungla II, Zorza, Sirdaropol.**

GONITWA 3.

Handicap przeszkodowy zgromadzi na starcie trójkę niezłych steeplerów, a mianowicie Centurię, **Largo II** i Turię. Faworyzować należałoby Centurię, która pod wagę 73 kg, potrafiła bić doskonale biegającą Memorię. Najgroźniejszą dla niej przeciwniczką będzie Turia. Largo II biega znacznie gorzej od dwóch wyżej wymienionych klaczy. Typujemy **Centuria, Turia.**

GONITWA 4.

Półsiostra klasowej Napaści Neftis ostatnio dwukrotnie zwyciężyła tak łatwo, że i dziś trzeba jej dać duże szanse na zwycięstwo. W pierwszym rzędzie pobić musi szybką Babę Jagę i dobrze biegającego Katorżnika. Czwartym konkurentem na płatne miejsce będzie Ryngraf II. Typujemy **Neftis, Baba Jaga i Katorżnik.**

GONITWA 5.

Handicap. Olaf za swe fuksiarskie zwycięstwo otrzymał zbyt dużą wagę by mógł w tej stawce odegrać poważniejszą rolę. Dość równo biega **Persja,** która ostatnio pod tą samą wagą zajmowała dwukrotnie bliskie drugie miejsce. W tej kompanii szanse ma pierwszorzędne. Zapisana w gon. 4-tej Baba Jaga jest i w tej stawce kandydatką na płatne miejsce. Dogodną wagę otrzymała Nelly Agnes, przy dogodnym starcie może walczyć o płatne miejsce. Typujemy **Persja, Nelly Agnes, Baba Jaga.**

GONITWA 6.

W ostatniej gonitwie sezonu zakopiańskiego wyróżnić należy **Item, Łaskawą Panią II i Bryska.**

Zapisy na dziś

Gon. 1, dyst. 2.400 m., nagr. 400 zł., płoty. Tajfun Mieczkowskiego, Omara st. „Jordan“, Okey Karlingera, Nebrasca Kotlarewskiej, Beduinka Michalskiego, Baronia st. „Michałowo“, Arkadia Michalskiego.

Gon. 2, dyst. 1.600 m., nagr. 400 zł. Dżungla II i Zorza Rościszewskiego, Okey i Flamand Karlingera, Foryś Ursela, Mimoza IV Stokowskiej, Sirdaropol Makowskiego.

Gon. 3, dyst. 4.200 m., nagr. 500 zł., przeszkody. Arkadia Michalskiego, Carmencita i Turia st. „Ferdynandów“, Centuria Krasuskiego, Largo II Wójcika, Winiet Strzeszewskiego.

Gon. 4, dyst. 1.800 m., nagr. 500 zł. Aar Strzeszewskiego, Baba Jaga Zahorskiego, Demokracja II Rosieckiego, Joyuse Skarżyńskiego, Katorżnik Makowskiego, Neftis Mencla, Ryngraf II Półtorakowej, Tęsknota st. „Ferdynandów“.

Gon. 5, dyst. 2.500 m., nagr. 600 zł. Baba Jaga Zahorskiego, Persja i Item Krasuskiego, Jasień Karlingera, Nelly Agnes Wójcika, Odaliska II st. „Michałowo“, Olaf Michalskiego, Ultimo Bukowieckiego.

Gon. 6, dyst. 2.600 m., nagr. 600 zł., płoty. Brysk Karlingera, Jomara i Item Krasuskiego, Kanciarz Mieczkowskiego, Karapet Rościszewskiego, Kropidło Wąsowicza, Lir II Frydera, Łaskawa Pani II Wójcika.

Wyniki gonitw wczorajszych

GON. 1. Dyst. 2000 m. Nagr. 400 zł. 1. Mimoza IV, ż. Szymański. 2. Sirdarapol (18.5). 3. Zorza (21.5). 4. Brysk (71.5). Wygr. w 2 m. 17 s. pewnie o półtorej dł. Tot. 8.5 fr. 6 i 5.5 Zakopane 10 fr. 6.50 i 7.

GON. 2. Dyst. 2400 m. Nagr. 400 zł. Płoty. 1. Nebraska, ż. Wachowiak. 2. Tajfun (34). 3. Okey (29.5). Wygr. w 3 min. 1 s. b. łatwo o 15 długości. Tot. 6, Zakopane 5.5.

GON. 3. Dyst. 1400 m. Nagr. 400 zł. 1. Aurel, ż. Szymański. 2. Foryś (29) 3. Flamand (25.5). Wygr. w 1 m. 31 s. b. łatwo o 4 dł. Tot. 6. Zakopane 6 zł.

GON. 4. Dyst. 2600 m. Nagr. 500 zł. Płoty. 1. Diomara, j. Szarata. 2. Kropidło (47.5). 3. Łaskawa Pani II ((16.5). 4. Lir II (18.5). 5. Fifikus (34). Wygr. w 3 m. 12 s. po walce o 1 dł Tot. 15.5 fr. fr. 10 i 15.5. Zakopane 11.5 fr. 8 i 10.5.

GON 5. Dyst. 1800 m. Nagr. 500 zł. 1. Karapet, j. Wachowiak. 2. Perzeus (65). 3. Argentyna (78). 4. Cynara (16.5). 5. Jorisaka (141). 6. Jesień (12). Zdyskwalifikowny z powodu upadku. Wygr. w 2 m. 4 s. po walce o 1 dł. Tot. 27 fr. 17.5 i 25.5. Zakopane 33 fr. 10 i 14.

GON. 7. Dyst. 1800 m. Nagr. 400 zł. 1. Bystrzyca, ż. Kusznieruk. 2. Ikaria (11.5). 3. Korona (29). 4. Orfeusz (32). Wygr. w 2 m. 7 s. w zaciętej walce o łeb Tot. 13 fr. 7 i 7. Zakopane 26.50 fr. 7 i 6.

Obrót totalizatora w Warszawie 85.755, w Zakopanem 20.875.

M. Szawleski

b. członek Kom. Konstytucyjn j Sejmu 1930 — 1935

Artykuł dyskusyjny

Przyczynek do dyskusji
o reformie wyborczej

W dyskusji nad artykułem pos. Stocha, zamieszczamy artykuł posła dr. Szawleskiego, którego poglądy zbliżają się do przywódców OZN.

W dyskusji o reformie wyborczej nie dotknięto dotychczas rdzenia sprawy. Tym rdzeniem sprawy jest zagadnienie ustroju społecznego. Sejm i Senat, jako ciała reprezentacyjne muszą **coś reprezentować, muszą fotografować jakiś ustrój społeczny.** Społeczeństwo nie jest kolekcją, nie jest tylko sumą ziarnek piasku z 35 milionów obywateli, lecz jest i musi być organicznym ustrojem, którego fotograficzną reprezentacją są dopiero ciała parlamentarne.

Senat rzymski reprezentował patrycjat, średniowieczny parlamentaryzm stanowy reprezentował stany, nowoczesny parlamentaryzm demo-liberalny reprezentuje partie polityczne, parlamentaryzm totalny, monopartie, dawny Sejm polski stan szlachecki i samorząd sejmików ziemskich, słowem ciała reprezentacyjne były i są fotograficzną odbitką ustroju społecznego.

Zasadniczym zatem pytaniem staje się, jaki jest wzgl. jaki ma być **nasz ustrój społeczny, a zadaniem już wtórnym, wykonawczym stanie się sprawa reformy wyborczej.**

TO NIE TYLKO KONSTYTUCJA

Zagadnienia ustroju społecznego **nie rozwiązuje Konstytucja.** Konstytucja jest statutem organizacyjnym państwa. Państwo jest formacją starą prawie jak ludzkość, jest konstytucją przez wieki rzeźbioną, sztywną, statystyczną, rozwiązującą układ elementów władzy zwierzchniej, wykonawczej, wojskowej, sądowej i t. d. Na przestrzeni już dziesiątków wieków nie zmienia się właściwie konstytucja państwa, bo państwo posiada elementy stałe, niezbędne, lecz zmienia się ustrój społeczny w ramach państwa, ponieważ czynnik społeczny, czynnik ludzki jest **zawsze żywy, elastyczny, dynamiczny.** W ramach zatem sztywnej organizacji państwowej na przestrzeni wieków mieliśmy ustrój kastowy w monarchiach wschodnich, ustrój „familijny" na niewolnictwie oparty w starej Grecji i Rzymie, ustrój stanowy na poddaństwie oparty od średniowiecza do rewolucji francuskiej, wreszcie ustrój demoliberalny oparty na wolności i organizacji politycznej, a dzisiaj na jego gruzach ustrój totalny w niektórych państwach. W naszych dziejach polskich mieliśmy najpierw ustrój rodowy, później stanowy zrazu zdrowy, następnie chorobliwie zwichnięty z powodu dominacji stanu szlacheckiego, w czasie niewoli różne mutacje, zależnie od zaborów, od ustroju feodalnego do demo - liberalnego, w niepodległej Rzeczypospolitej pełny ustrój demo - liberalny do maja 1926 r., a dzisiaj stanęliśmy na rozdrożu bez koncepcji ustrojowej.

CZEGO NIE CHCEMY

Konstytucja kwietniowa **nie rozstrzyga ustroju społecznego,** w jej ramach musi się zmieścić cała tęcza ustrojowa od **sejmowładztwa do totalizmu.** W praktyce zaś mamy niejako reprodukcję dawnego sejmowładztwa w samorządzie terytorialnym, powołanym wyłącznie do zadań gospodarczych, społecznych i kulturalnych, **a natomiast w ciałach parlamentarnych coś w rodzaju monopartii, opartej na plebiscycie wyborczym, jak w ustrojach totalnych.** Nie posiadamy terenu ustrojowego, nie mamy **ani demokracji parlamentarnej totalizmu, korporacjonizmu czy monarchizmu, etatyzmu czy liberalizmu, anarchii czy wolności handlowej, socjalizacji czy indywidualizacji własności, inflacji czy deflacji i t. d.** — słowem na każdym kroku **mamy jeszcze rozbieżność i fragmentarystyczność, tymczasowość i połowiczność.** Dotychczas więcej wiemy czego nie chcemy, a natomiast mało mamy myśli konstrukcyjnej. Z dzisiejszego stanu płynności organizacyjnej musimy się szybko wydobyć, ponieważ wymaga tego zdrowie narodu, tężyzna państwa, rygor obronności, samopoczucie człowieka, **wychowanie** młodzieży, sytuacja gospodarcza i t. d. W rozterce ustrojowej naród nie może rozwinąć swych sił utajonych, **państwo załatwia tylko kłopoty dnia codziennego bez wyraźnej linii programowej na przyszłość,** skromność nie może sięgnąć do całego potencjału ludzkiego i gospodarczego, **człowiek** szamoce się w pojemności stosunków lub popada w apatię, bez światopoglądu ustrojowego nie można wychowywać młodzieży, trudno jest gospodarować na dłuższą **metę.** W każdej koncepcji **ustrojowej** dominuje skrystalizowany światopogląd, są **wyryte** pewne kanony, zadania państwowo - społeczne i rola człowieka w społeczeństwie.

KONSTYTUCJA TO GORSET

Konstytucja kwietniowa, jako statut organizacyjny państwa, nie związuje zatem sprawy ustroju społecbnego. Państwo, **to normalny gorset,** który luźniej lub szczelniej obejmuje naród, lecz nie państwo, ale naród ma głowę polityczną, serce społeczne, ramlę żołnierskie i żołądek gospodarczy, które muszą być ze sobą zgrane według jakiejś koncepcji ustrojowej. Jak w ustroju człowieka, tak w ustroju narodowym musi być **jakiś rytm konsolidacyjny, styl przewodni, światopogląd ustrojowy.** Stąd tak powszechne hasło konsolidacji, któremu wyraźne oblicze **musi nadać reforma wyborcza.** Właśnie dlatego, że ordynacja wyborcza decyduje o fotograficznej odbitce społeczeństwa, jest równocześnie jego najpoważniejszą kanwą ustrojową. Jeżeli ordynacja wyborcza oprze organizację parlamentu na reprezentacji stanowisk politycznych, wówczas ustrój społeczny będzie się koloryzować w kratkę ugrupowań politycznych, **będzie się cząstkować,** bo partia, pars to cząstka. Wówczas każdy obywatel również apolityczny, aby właśnie być obywatelem, będzie się zaciągał pod jakąś chorągiew polityczną. Jeżeli ordynacja wyborcza oprze się na monopartyjnej koncepcji **u**strojowej, wówczas społeczeństwo **rozdwoi się ostro na monopartię i opozycję,** a o wyniku permanentnej, paraliżującej walki opozycyjnej decydować będą plebiscyty. Jeżeli ordynacja wyborcza oprze się na kurialnej reprezentacji stanowo - narodowej, wówczas społeczeństwo **jasno polaryzować się będzie na stany i zawody** i wysyłać do parlamentu reprezentantów w sukmanie chłopskiej, bluzie robotniczej, kapocie rzemieślniczej i marynarce inteligenckiej. **W** spółczesnym kryzysie ustrojowym, jaki cały prawie świat przeżywa, **ordynacja wyborcza to istotnie kamień węgielny, który zadecyduje o strukturze i przyszłości Polski.** Jako koncepcja ustrojowa musi się liczyć głęboko z polskim ustrojem psychicznym, układem narodowościowym, konstelacją międzynarodową i wewnętrzną sytuacją gospodarczą.

CZEGO PRAGNIE OZN?

Do sprawy ordynacji wyborczej podchodzimy ze stanowiska historycznego, stojąc zdala od czynnej polityki. Z tego stanowiska przemawiają nam do przekonania słowa gen. Skwarczyńskiego z 3 grudnia 1938 **r.**, że „ustawy wyborcze będą mieć za zadanie: posunąć historyczny rozwój Państwa na dobrej drodze naprzód — a nie cofnąć go wstecz". Decyzję i odpowiedzialność za przyszły kierunek ustrojowy Polski wziął na swe barki Obóz Zjednoczenia Narodowego, mając pełną legitymację w wyborach sejmowych. Obóz jest ostatnim ogniwem w łańcuchu potężnych przemian ustrojowych Polski na przestrzeni już ćwierćwiecza. Jak ostatnio Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, założony pod patronatem Marszałka Piłsudskiego dał Polsce Konstytucję Państwa — tak Obóz Zjednoczenia Narodowego, założony pod patronatem Marszałka Śmigłego Rydza, zgodnie ze swą nazwą staje przed zadaniem dania Polsce w ordynacji wyborczej Konstytucji Narodu. **Ukonstytuowanie na właściwych podstawach organizacyjnych elementu tak dynamicznego, jakim jest dzisiaj naród to zadanie bardzo trudne, trudniejsze od ukonstytuowania elementu państwowego, zwłaszcza jeżeli pragnie się wyjść z dotychczasowej połowiczości i tymczasowości oraz pozyskać opozycję.** Zgodnie ze słowami gen. Skwarczyńskiego z 16 lutego br. Obóz Zjednoczenia Narodowego pragnie ordynacji „nie tymczasowej, lecz przemyślanej i trwałej", któraby uwzględniała „życzenia naszego społeczeństwa, nawet z opozycją włącznie".

JAKI USTRÓJ?

Takie postawienie sprawy wymaga głębokiej rozwagi, ponieważ na plan pierwszy wysuwa pytanie, **jaki ustrój jest właściwym ustrojem dla narodu polskiego.** Dopiero po rozwiązaniu tego pytania, konstytucja ordynacji wyborczej stanie się już zadaniem niejako wtórnym, wykonawczym. Dlatego w dyskusji publicznej w hierarchii kwestyj. związanych z ordynacją wyborczą na czoło wysuwa się sprawa ustroju narodowego. Jak w organiźmie ludzkim o tężyźnie człowieka decyduje jego ustrój indywidualny, tak w organiźmie społecznym o tężyźnie narodu decyduje jego ustrój społeczny. W obu organizmach chorobą jest rozstrój. W obu organizmach gra wprawdzie dużą rolę dziedziczność, lecz w mniejszym stopniu w organiźmie społecznym, który łatwiej jest produktem kierowniczej woli ludzkiej. **Trzeba prosić Ducha dziejów polskich o trafne strukturalne, a nie koniunkturalne rozwiązanie ustrojowe, aby strukturę Polski uodpornić na przyszłe burze dziejowe.**

DZIEN W POLITYCE

OBRADY UKRAIŃCÓW

Dnia 26 bieżącego miesiąca we Lwowie mają się odbyć obrady przedstawicieli „Unda" z wybitnym udziałem przedstawicieli klubu sejmowego. Obrady te mają mieć pierwszorzędne znaczenie polityczne. Na obradach tych mają zapaść uchwały, traktujące zagadnienie mniejszości ukraińskiej w Polsce i stosunek tej mniejszości do Państwa Polskiego w obecnych czasach.

AKCJA ŻYDÓW

W Warszawie odbędzie się w najbliższym czasie ogólny walny zjazd wszystkich żydowskich organizacyj akademickich z całej Polski. Zjazd zajmie się sytuacją studentów - Żydów na wyższych uczelniach.

PPS i WICI

W zebraniu, zwołanym w Warszawie przez warszawską organizację młodzieży PPS i Sekcję Akademicką PPS. wzięła udział młodzież wiciowa, imieniem której przemawiał p. Dziaduś. Przedstawiciela młodzieży wiciowej powitano b. serdecznie. Po jego przemówieniu odśpiewano „Gdy naród do boju".

Sanacyjny system wychowania
nie zdał egzaminu
Owoce pracy przyjaciół prof. Bartla

Lwów, w lutym 1939 r.

Głośne już dzisiaj przemówienie prof. Bartla, wygłoszone w Senacie wywołało w społeczeństwie polskim Lwowa wręcz odmienny skutek aniżeli spodziewał się odnieść prof. Bartel. Atak na rektora U. J. K. spalił na panewce. Rektor prof. dr. Bulanda otrzymał pełną satysfakcję ze strony Senatu U. J. K. i Politechniki lwowskiej. Komunikat półurzędowej agencji „Iskra" zawierający rzekome zarzuty, które według prof. Bartla miały obciążyć rektora — został skonfiskowany. Nie pomogły również ciepłe słowa starej sojuszniczki — miejscowej pracy demokratycznej ani ozonówki, która po występie prof. Bartla spodziewała się na fotelu ministra Oświaty posadzić swego — ostatnio b. głośnego posła zwolennika „zgleichszaltowania" życia całej polskiej młodzieży.

Jak już wiadomo z treści przemówienia prof. Bartla wynikało że: „dzisiejsza młodzież niczego nie umie, że jest rozpolitykowana, i że szkoła średnia nie spełnia należycie swego zadania".

A wiosek?

Wszystkiemu winien p. minister Oświaty, który zdaniem prof. Bartla jest zbyt tolerancyjny dlatego,, że nie przeciwstawia się skutecznie hulaniu młodzieży endeckiej".

* * *

Opinia Lwowa twierdzi jednakkowoż, że strzał prof. Bartla zamiast w młodzież i szkołę trafił przede wszystkiem w pomajowy system określony mianem Sanacji, — a więc w otoczenie przyjaciół politycznych prof. Bartla i twórców reform szkolnych, w sumie dające takie „wspaniałe" wyniki, z jakimi podczas przemówienia prof. Bartla zapoznał się Senat.

Nie mamy powodu nie wierzyć prof. Bartlowi, że taki a taki procent młodzieży nie wiedział przy egzaminie kim był np. R. Poincare, czy R. Wagner, ale mamy powód zapytać p. prof. Bartla czy jemu, jako b. ministrowi oświaty i kilkakrotnemu premierowi wiadomo, że za jego urzędowania siedział p. o. wizytatora we Lwowie pewien pan, b. poseł, którego wykształcenie kończyło się na dwóch latach Politechniki. I kto wie, czy ten pan do tej pory nie siedziałby na wizytatorskim fotelu, gdyby nie prosty przypadek, który go skompromitował. Oto pan „wizytator" podczas wizytacji pewnej szkoły w Małopolsce Wschodniej pouczał nauczyciela, że zamiast „zmartwychwstał" winno się prawidlowo pisać: „zmartwychstał". Nauczyciel nie dał się przekonać — wizytator groził. Sprawa oparła się aż o czynniki decydujące i pan wizytator otrzymał dymisję. Nie przeszkadza to jednak, że były p. wizytator piastuje obecnie zaszczytną godność prezesa O. Z. N. w jednym z większych miast w Małopolsce Wschodniej.

Jeżeli taką oryginalną przez siebie stworzoną pisownią posługiwał się ów wizytator, to czyż dziwić się można, że nowowstępujący na Politechnikę, nie zawsze są w porządku z pisownią! Ograniczymy się do tego jednego b. charakterystycznego przykładu — mimo, że moglibyśmy ich sporo zacytować — ażeby wykazać, że nie młodzież, nie politykierstwo, ale cały system pomajowego wychowania i nauczania — mówiąc delikatnie, nie zdał egzaminu.

T. K.

Uczniowie demonstrują

Grupa polskiej młodzieży gimnazjalnej urządziła demonstrację przed gmachem żydowskiego gimnazjum we Lwowie.

Policja rozproszyła demonstrantów, a dwóch przytrzymała, których po wylegitymowaniu zwolniono.

O PRZENIESIENIE DRZYMAŁY NA SKAŁKĘ

Dnia 19-go bieżącego miesiąca odbyło się zebranie w Przeworsku w sali Zw. Drobnych Plantatorów dla gmin zbiorowych Przeworsk - wieś i Tryńcza. Po zagajeniu przez dra Jedlińskiego wyczerpujący referat polityczny ze szczególnym uwzględnieniem spraw samorządowych omówił kapitan - lotnik p. Jan Schram. Prezes Jedliński omówił ustawę wyborczą do rad gromadzkich.

Na wniosek wiceprez. Kojdra urządzono doraźną zbiórkę dla pozostałych wdów i sierot po poległych w Krzeczowicach, która wyniosła 18 zł. i kwotę tę wypłacono natychmiast wdowom. Uchwalono odpowiednie rezolucje, m. in. rezolucję w której chłopi pow. przeworskiego domagają się sprowadzenia zwłok ś. p. Wojciecha Drzymały na Skałkę do Krakowa.

Złóż ofiarę na F. O. M.

Tabela loterii

3 dzień ciągnienia 1-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

GŁÓWNE WYGRANE I i II CIĄGNIENIE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 108875
15.000 zł.: 98634
10.000 zł.: 7110 126377
5.000 zł.: 43812 126044 135412
1.000 zł.: 16603 20429 53250 142853 153409
500 zł.: 30406 76908 77583 102901 121271 123090 163884
250 zł.: 4540 8325 21988 22643 33842 38236 40608 45906 55215 55975 58881 67848 71684 75332

76 356 416 107025 157 316 772 108728 109070 433 506 110081 932 84 111473 836 113499 750 935 67 114214 115641 946 116877 117211 35 118273 478 752 844 926 119136 49 412 594 787 120034 565 968 123094 999 124778 125044 126018 504 127237 402 128778 888 923 129053 619 130762 879 957 131399 134164 350 135382 798 884 136040 170 747 84 137168 554 138395 628 140066 362 141353 561 617 791 845 143323 952 144833 356 93 507 79 742 967 145084 285 146005 457 147026 255 148309 150209 474 151097 173 382 152185 524 153871 237 154097 155454 511 783 156406 158441 159529 915 160261 321 674 162760 163021 149 389 809 938 164505

75612 76915 95669 99170 103553 109741 114493 115351 118419 118639 121484 123543 125031 125375 127220 135066 146542 153437 159872 163701

WYGRANE PO 125 ZŁ.

460 760 2099 702 3772 4539 907 5032 177 303 484 677 866 7802 10052 435 89 788 889 68 11502 25 12386 401 604 14302 37 16957 17007 564 18192 473 568 19060 279 86 784 20737 21094 282 22478 23979 24390 503 80 993 25054 398 842 55 26000 64 314 37 592 27294 378 435 792 28857 92 29312 30146 89 879 31489 864 32080 881 33163 34459 659 879.

35192 746 36367 799 801 935 37155 990 38405 924 39270 886 40166 311 964 41888 42504 43546 650 882 44196 240 495 696 45905 46050 700 68 47747 48072 456 49406 605 63 907 50175 340 739 51081 483 646 706 28 53595 54135 677 948 55124 64 464 57303 528 57122 218 706 58570 960 59232 343 70

60050 217 683 762 61508 62255 990 63061 178 393 729 64399 681 65183 371 66338 40 910 67548 640 68490 706 69057 399

70168 304 71 603 24 704 71208 351 520 755 896 72343 872 74075 451 95 98 75441 73143 77793 78126 381 675 937 79477

80198 474 934 81062 116 53 568 82123 273 434 83144 85020 153 317 929 86445 71 87420 831 88550 89205

90527 657 896 91435 535 985 92530 93638 94184 803 95263 522 097 96188 316 719 97083 930 8018 300 660

100074 823 101043 200 353 721 82 102668 103297 104353 105617 106104

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

311 563 744 852 75 76 945 73 90 1315 725 60 884 2102 51 69 566 635 844 68 3494 813 4123 54 583 789 827 61 907 5010 21 161 259 78 95 309 24 580 607 808 33 52 924 6063 87 132 318 35 74 536 8600 7204 19 84 495 504 812 994 8264 725 9300 602 10347 64 600 889 97 11296 325 86 589 783 12055 222 309 42 69 74 418 572 647 822 82 13019 102 241 55 91 497 557 924 34 14034 64 243 478 528 626 98 849 57 915 34 15127 280 697 704 904 23 77 16003 24 191 213 56 435 624 742 918 17271 326 560 609 66 892 87 18117 317 557 699 19139 451 535 884 20023 150 88 347 404 72 535 89 759 21026 361 528 71 656 88 765 22214 314 952 617 32 79 797 989 23002 882 95 961 24627 613 13 29 715 22 863 25040 80 155 279 696 26078 208 68 27049 297 309 94 463 691 28151 52 97 243 469 72 700 46 29232 318 23 880 950 30148 252 301 416 568 650 19 20 800 51 953 31099 107 489 633 723 801 6 32009 227 359 556 65 957 33019 80 177 99 538 832 825 99 34010 153 264 751 83.

35075 78 180 287 537 56 74 95 36072 87 117 95 345 431 654 776 807 37060 221 703 982 38220 472 777 822 902 39034 509 402 530 56 797 837 69 984

40094 99 160 262 420 522 617 41139 235 547 653 729 870 928 42054 109 253 90 43330 426 640 845 969 44109 580 611 912 45036 216 329 68 580 753 824 46015 318 72 844 917 47015 366 591 810 48061 133 217 316 22 543 781 49000 32 37 67 171 75 474 816 957

50180 263 384 453 592 685 51047 159 88 504 16 703 4 69 810 75 984 52022 140 375 723 35 983 88 53269 93 338 561 78 801 60 54178 466 73 84 890 942 55023 129 222 35 40 56 454 744 99 811 48 76 56252 312 535 899 57014 326 623 803 58105 326 563 707 59167 234 926

60089 237 375 415 63 61227 448 684 741 934 62434 921 80 63013 19 308 75 405 583 723 968 64332 405 593 873 930 65289 606 972 66654 76 728 847 67029 82 779 68043 178 98 531 71 795 837 935 69059 241 474 617

70042 75 114 274 396 558 614 7196 270 78 367 716 913 72048 53 306 879 73590 849 74042 104 31 451 75279 551 880 76161 214 814 75 981 77231 317 509 687 780 78067 87 90 97 168 346 771 879 935 80 967

80041 157 206 388 537 897 980 81309 412 808 15 985 82163 448 579 88 614 73 706 831 83102 22 66 81 846 866 909 79 84058 116 214 885 92 653 97 85064 91 291 345 428 523 725 8611 90 258 852 942 91 87034 277 531 44 88273 608 89248 345 415 87 650 507 90404 613 862 91482 523 55 641 996 92007 946 93047 325 477 552 601 67 94231 490 716 95086 166 802 96035 57 108 253 809 995 6 97271 98016 27 214 89 9908 7 419 762 81 888 100025 308 432 52 995 101035 362 602 13 815 982 102277 81 89 346 426 52 53 674 711 27 49 874 103200 436 80 95 507 58 104009 440 50 105075 321 510 639 800 61 16151 316 502 821 942 107014 48 748 108022 72 491 612 95 802 109029 37 85 117 387 424 557 926 110200 72 325 453 533 74 958 111159 844 660 771 78 958 84 112138 603 739 925 114080 338 590 836 115081 273 607 28 732 66 893 113256 310 34 112 72 238 696 116391 467 620 46 80 879 117038 794 523 38 875 118633 932 119187 266 329 41 495 517 31 866 952 120017 216 61 619 121143 313 434 892 910 47 122146 457 797 123207 314 223 627 757 51 124000 125008 91 95 141 126051 170 516 73 93 607 829 60 948 127008 62 671 78 782 819 950 67 80 128097 666 701 871 80 129024 64 130 246 55 310 43 582 130402 528 748 73 131349 132057 96 120 383 91 434 560 687 786 133205 341 86 470 567 134078 126 42 94 868 94 929 35 135135 508 15 602 797 817 58 912 77 136050 126 838 959 80 81 137064 78 207 304 77 507 33 723 98 991 92 138182 225 67 304 20 61 95 98 663 75 139013 174 487 89 523 28 31 140097 99 104 63 934 141075 114 246 330 353 142496 843 143008 962 144000 169 236 38 521 57 653 99 845 145127 295 408 594 777 944 146477 749 853 99 915 36 47 147316 400 83 542 51 601 778 148264 523 613 739 60 149066 99 471 701 883 15006 10 151321 61 777 890 927 152137 388 91 650 751 962 14 153249 326 911 88 154051 59 234 46 390 766 85 997 155558 983 156000 110 983 157058 66 93 623 883 920 65 73 158164 534 87 159045 89 194 289 474 512 610 741 59 160189 353 95 607 68 161449 64 90 772 96 850 65 162308 63 65 84 679 777 955 163418 594 896 932 184180 291 581 615 24 877 995

III CIĄGNIENIE
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 128477
5.000 zł.: 36085 55722
2.000 zł.: 5387 43467 101004
1.000 zł.: 15115 44616 65441 67005 72211 105753 130824 132830
500 zł.: 18804 81135 16091 134725 154105
250 zł.: 7174 18307 21538 27249 34295 53371 58413 66649 66867 71879 77713 84332 84894 87191 93229 107480 109958 114166 123798 125157 127577 131624 148136 149671 153082 160323

WYGRANE PO 125 ZŁ.

1286 765 2460 3541 4277 357 6233 7167 554 10438 11510 12035 462 665 14460 664 19284 662 21536 22197 23210 24216 412 28207 29782 30911 43 31076 595 34017 418 36005 231 36079 37445 38081 361 87 39070 41539 731 42310 826 46618 48957 51531 52235 67 351 54823 56792 58426 747 60203 859 62322 63524 604 65102 538 68028 607 62 72140 417 73314 74806 75023 179 798 76664 77342 705 79258 383 80002 82296 816 83112 203 85366 696 87417 88700 966 89669 859 98196 99921 75 100302 103151 626 106621 107627 109630 110774 111394 489 112320 113583 114240 55 115220 560 635 785 117286 615 118669 120624 71 123860 124165 125756 126431 129483 130372 131707 994 134171 274 135304 136501 2 138678 141373 143887 144883 145271 592 148042 149175 150218 20 152354 153533 154147 427 46 857 155877 156262 158728 159349 162995 163478 164242.

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

14 355 791 1892 2096 542 932 60 3354 486 516 885 5077 356 448 931 6455 804 92 7003 299 398 740 70 8073 185 209 307 410 710 894 9055 137 812 913 10407 70 93 11136 364 887 12188 357 13029 680 819 14662 872 15264 16966 17112 455 70 649 59 808 952 18155 409 19309 521 879 20069 90 459 75 769 21626 820 22408 36 551 23142 418 24107 25036 177 408 651 26254 698 27322 882 927 89 28489 29863 30155 59 218 31250 301 27 32997 33203 466 94 97 738 34198 463 785 989 35111 459 546 714 36156 272 677 908 37340 421 585 650 38356 86 37117 785 40144 356 487 963 41955 42661 709 43149 362 44335 549 902 45309 47352 483 48152 407 49711 975 50203 401 55 544 98 869 51813 52543 58892 54306 763 843 55499 56152 371 452 873 57545 615 35 58092 483 59658 60885 987 61039 983 62135 435 641 893 910 63241 421 64293 237 308 65127 238 348 654 96079 350 664 890 67180 734 55 68125 733 830 69124 616 70299 418 649 71263 399 620 72226 318 20 992 73844 74398 822 25 75007 62 177 76475 77478 941 93 78074 523 79659 847 85 80856 63 982 81048 223 411 82145 88221 82 841 84089 415 946 95 85066 670 86114 87004 861 88285 89821 90364 91 636 953 91140 803 92944 93365 676 733 816 94602 734 95349 576 96 96901 97448 98421 99921 100969 101168 451 640 941 102514 90 773 103017 308 104015 100 277 422 105604 106014 437 61 107578 108193 693 721 109109 10 608 110181 772 838 112061 254 823 88 114121 282 329 115305 640 825 116486 838 117735 46 72 118305 712 119203 123454 121060 325 128149 359 725 124701 18 125130 652 126119 693 716 815 998 127342 92 680 128314 642 979 129108 130514 31 822 936 131218 93 993 132935 133054 102 623 977 134005 474 558 957 135030 136312 670 809 26 963 137056 509 41 138371 649 820 139249 546 140472 141527 964 142206 478 615 143084 144374 78 963 145447 146567 609 52 147198 148393 727 149016 215 380 497 656 96 956 74 150429 38 70 82 581 760 151104 72 694 736 152204 526 917 38 153158 154099 132 462 155063 809 156168 330 500 33 34 157298 823 158071 159064 999 160086 161425 563 624 162597 641 163059 200.

IV CIĄGNIENIE
WYGRANE PO 125 ZŁ.

640 1604 735 2727 3786 4521 27 5404 11 6807 11 7435 761 8223 348 736 9023 94 306 412 561 1005 700 11068 129 735 14244 14239 62 436 97 292 17617 916 18294 21680 22051 64 23709 866 25985 27025 27231 92 30190 992 31227 35844 36228 559 863 38226 54 93 781 39564 987 40949 45771 46158 66 426 867 48856 64 49841 50740 51720 52045 815 53683 54269 907 55060 6729 779 59989 609977 61987 64999 66967 68328 554 71489 72448 73123 74188 75262 965 77301 7801 79437 8123 868 83041 971 84180 86380 88326 5866 628 91813 88 92353 94738 96268 664 102541 104044 693 107054 10410 109125 815 110218 11869 112286 1334 924 114995 115910 117184 118265 119260 120209 463 7015 865 84 2294 122597 124995 125036 321 564 126999 129082 503 130955 131250 132132 133385 414 134184 135524 137850 139180 748 142319 143293 146807 147470 148594 306 151879 152981 153298 599 154938 155220 23 509 157565 92 842 158545 159684 160720 164933

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

186 334 407 88 730 983 1082 324 54 794 832 2951 3055 299 620 701 4755 883 5124 509 7752 887 8032 303 960 9370 10353 11538 12332 452 718 97 13032 250 649 62 831 14047 15461 542 46 1653 985 17450 57 18081 355 19189 933 20173 560 821 76 21053 218 421 539 627 970 86 22157 96 953 83 23007 99 24102 837 25032 359 358 26093 304 515 27249 85 749 28391 538 893 29112 581 976 30149 217 467 86 653 840 83 829 956 89 31079 817 542 89 919 71 81 32584 968 63564 7 946 34158 361 633 35303 741 813 959 36143 261 303 439 515 4 762 7185 391 755 988 38342 579 697 9024 352 832 40172 244 91 401 780 998 41549 603 42019 270 394 417 667 43109 343 44110 687 884 45152 349 444 606 83 91 941 62 46169 658 618 47226 657 76 48362 971 49092 113 335 740

50613 899 51281 588 637 787 811 52082 98 563 91 709 939 54070 436 555 771 887 56194 912 71 57152 355 58230 68 59118 46 422 60272 383 61190 616 63 708 62702 825 926 63589 780 911 89 65112 472 832 959 66015 372 493 67022 162 232 947 68193 69364 739 41 865 70176 745 71952 73536 73128 237 587 735 74928 81 76824 77326 666 756 78370 83 600 79114 56 326 430 51 537 738 80068 107 82 357 370 931 81203 14 727 82139 530 733 87 982 83012 110 84051 146 303 85340 679 86164 87101 36 612 89254 420 90060 737 91267 180 650 705 10 92141 227 346 90 986 93088 786 880 94083 322 528 670 771 95137 96961 65 97375 508 624 947 98220 923 99386

100408 56 615 101632 102757 848 71 86 103517 29 679 92 728 104128 105202 105270 750 108188 340 554 622 109143 595 737 110308 84 11197 209 586 891 11288 377 568 983 13189 300 114486 115311 705 855 116423 548 783 117380 671 18222 471 727 58 11969 771 82 120959 121629 979 1223170 123132 277 793 853 88 98 124388 124138 835 126081 207 832 127314 809 96 126247 129019 107 130013 139 93 520 671 131081 359 530 345 132220 668 805 947 33250 134107 529 700 135398 989 136845 137037 [illegible] 139232 414 860 140081 174 140230 675 142032243 625 704 11 891 825 913 144367 552 918 145503 145459 147478 148352 149123 87 384 820 913 150069 87 266 915 151021 185 152605 539 158151 291 198829 993 155251 329 464 156158 356 79 57060 47 91 744 828 158176 323 576 93 744 881 159157 125 497 695 791 160100 394 572 826 80 161711 836 916 162265 344 546 163144 607 164052 669 746 851

Kronika kulturalna

W STULECIE URODZIN DYGASIŃSKIEGO

Z okazji 100-ej rocznicy urodzin wielkiego pisarza odczyt p. t. „Dygasiński w naszych oczach" wygłosi Kazimierz Czachowski we wtorek 28 lutego o godz. 20-ej w sali Związku Literatów w Warszawie, ul. Pierackiego 16a, we czwartek 2 marca o g. 20-ej w Związku Literatów w Poznaniu (Pałac Działyńskich) i w niedzielę 5 marca o godz. 11,15 w sali teatralnej Domu Wychowania Fizycznego w Kielcach.

Odczyty są dostępne dla wszystkich.

POZNAŃSKI TEATR OBJAZDOWY

W pierwszych dniach marca wyrusza na objazd miast i miasteczek przygranicznych wojew. poznańskiego Poznański Teatr Peryferyjny.

Teatr docierać będzie do miejscowości, pozbawionych przeważnie rozrywek kulturalnych.

KATEDRA JĘZ. POLSKIEGO W BRATISŁAWIE

Na posiedzeniu słowackiej Rady Ministrów uchwalono utworzenie katedry języka polskiego na Uniwersytecie słowackim w Bratisławie.

Równocześnie wydano zarządzenia w kierunku rozpoczęcia prac przygotowawczych.

100.000 tabliczek archeologicznych
posiada muzeum w Stambule

Stambuł posiada liczne i obficie zaopatrzone muzea. Dzięki pracom wykopaliskowym, wykonywanym od szeregu lat w różnych rejonach Anatolii, na której ziemi kwitła w starożytności nie jedna cywilizacja, muzea powyższe rozwijają się ostatnio z niezwykłą szybkością.

Władze muzealne przystąpiły niedawno do utworzenia pewnego rodzaju archiwów, grupujących 100.000 tabliczek hettyckich, sumeryjskich i assyryjskich z napisami klinowymi, przechowywanymi obecnie w muzeum starożytności w Stambule. Równolegle z klasyfikacją tych cennych dokumentów historycznych i umieszczeniem ich w specjalnych szafach, układa się ogólny ich katalog.

Również ogłoszono przewodnik ilustrowany zbiorów numizmatycznych, które uwzględnia monety i medale islamiczne i nieislamiczne, znajdujące się w muzeum.

W muzeum w Topkapu wystawiono tkaniny tureckie i inne prace ręczne, pochodzące z XVI i następnych wieków.

LEON WYRWICZ

Znakomity humorysta wystąpi w niedzielę o godz. 12 min. 15 w Teatrze Polskim.

Ziemia z Jasnej Góry
w Chicago

Światowy Związek Polaków z zagranicy zwrócił się do zarządu m. Częstochowy o nadesłanie ziemi z pod Jasnej Góry w celu złożenia jej w sarkofagu Muzeum Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Chicago.

W muzeum tym złożona zostanie również ziemia z pod Płowców, Ostrołęki, Radzymina, Polskiej Góry, Racławic, kopca Kościuszki i kopca na Sowińcu.

Uroczyście pobrana ziemia z pod Jasnej Góry zostanie w najbliższych dniach przesłana wraz z dokumentami do Chicago.

J. F. WITTKOP 60)

NIKOMU NIEZNANY PAN BROWN

Powieść współczesna
Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

Park się kończył kilkometrową urwistą skałą, w której były wycięte stopnie, prowadzące na wąskie piaszczyste wybrzeże z przystanią i z kabinami kąpielowymi.

Od wielkiej drogi, biegnącej przez Castellamare do Neapolu, biała willa była zupełnie zasłonięta nieprzeniknioną ścianą cyprysów, drzew figowych i magnolii. Front willi wychodził na zatokę, widoczną na całej przestrzeni od Procida do Torre del Greco.

W gorących promieniach popołudniowego słońca „Girandola" robiła wrażenie zaczarowanego zamku, tonącego w kwiatach; na horyzoncie już zalegl głęboki błękit, zwiastujący powoli zbliżający się wieczór. Na gładkiej powierzchni morza tańczyły roje oślepiających iskierek. Okna domów dalekiego Neapolu błyszczały jak tysiące maleńkich reflektorów.

Signora Boccadoro, prowadząca gospodarstwo Soederlunda, sunęła na pierwsze piętro, z trudnością dźwigając swoją potężną postać, zakutą pod czarną suknią w mocny gorset, chroniący delikatny jedwab przed niszczycielskim naporem nieprawdopodobnie obfitych kształtów. W palcach jednej ręki trzymała depeszę, drugą opierała się o marmurową poręcz schodów.

Dotarła wreszcie do korytarza pierwszego piętra, zrobiła parę kroków po posadzce, wyłożonej czarnymi i białymi płytami, zatrzymała się i zawołała, ledwo oddychając z nadmiernego wysiłku:

— Signorina!... Signorina!... Znów depesza!

Uchyliły się drzwi i w głębi pokoju, tonącego w zielonkawym cieniu spuszczonych żaluzji wyszła Brygida, siostrzenica Soederlunda. Była dużego wzrostu, miała trochę kanciaste, po dziecinnemu niepewne ruchy. Wyglądała nie więcej jak na siedemnaście lat, w rzeczywistości już przekroczyła dwadzieścia.

— Zdaje się... od tego oszusta... — sapała signora Boccadora. — Bo z Paryża...

Brygida ściągnęła brwi i przygryzła wargę. Przesunęła dłonią po zaczerwienionych zmęczonych oczach, wzięła depeszę i otworzyła:

„dlaczego nie odpowiadasz stop jestem w głupiej sytuacji stop przysłać natychmiast telegraficznie pięć tysięcy lirów Sven".

Głos jej drżał i załamywał się, gdy czytała.

— Teraz wyślę pieniądze. To wuj!

Gruba Włoszka załamała ręce.

— Uchowaj Boże! Jak można, panienko?! Przecież tylko patrzeć, jak przywiozą naszego pana!

— Nie, to jest na pewno od wuja — powiedziała uparcie Brygida.

Spojrzała na depeszę i uczuła, jak do oczu napływają jej łzy bólu i rozpaczy.

— To oszust, panienko! Nasz biedny pan leży w trumnie... świeć, Panie, nad jego duszą, a panienka chce... — Urwała i rozpłakała się.

— Proszę mi dać spokój, gosposiu... Muszę posłać...

— Niech się panienka opamięta, na miłość Boską! Pięć tysięcy lirów! Kto to widział, tyle pieniędzy pchać oszustowi?!... Obraza Boska! Lepiej dać na kościół albo na jaki przytułek. Przynajmniej pomodlą się za duszę świętej pamięci...

Lecz Brygida już znikła w swoim pokoju. Otarła pośpiesznie łzy, trochę poprawiła włosy. Niech mówią co chcą, ale ona musi pójść na pocztę i wysłać pieniądze, bo to była depesza od wuja Svena. Tak tylko on telegrafował.

Wybiegła z pokoju. Swoim zwyczajem, który jej pozostał z lat dziecinnych, zjechała na dół po poręczach. Na korytarzu dolnego piętra natknęła się na starego ogrodnika.

— Depesza, signorina.

Niecierpliwie wzruszyła ramionami. Wzięła depeszę, wyminęła ogrodnika i wyszła na taras. Czuła, że ją zaczyna ogarniać bezsilny gniew. Przyśpieszyła kroku z twardym postanowieniem udania się na pocztę. Rozdarła nalepkę, rozwinęła ćwiartkę papieru i zatrzymała się gwałtownie, gdy przeczytała:

(D. c. n.).

Jacek Brzezina

Echa konferencji palestyńskiej

Tajemnice białej księgi

Czy Anglia zapłaci dług zaciągnięty wobec Arabów?

Na konferencji palestyńskiej lamentom żydowskim, mówiącym dużo o sentymencie do Israel i o pieniądzach włożonych w Palestynę i o humanitaryzmie Anglików Arabowie przeciwstawili weksel, podpisany przez rząd brytyjski w 1915 roku Zażądali spłaty długu.

KORESPONDENCJA MACMAHONA

Mówiąc ściśle, delegaci państw Arabskich zażądali opublikowania przez Wielką Brytanię korespondencji sir Henryka Macmahona z Szeryfem Mekki Huseinem, w której rząd brytyjski wzamian za bunt Arabów przeciw Turcji zobowiązywał się poprzeć i uznać niepodległość państwa Arabskiego.

Arabowie oświadczyli, że póki korespondencja ta nie zostanie opublikowana, wszelkie rozmowy na temat przyszłości Palestyny uważają za bezprzedmiotowe — Chamberlain na publikację tych niezmiernie interesujących dokumentów musiał się zgodzić.

Tak więc umowa Macmahon — Hussein, ujrzy wreszcie w najbliższych dniach światło dzienne pod postacią „białej księgi".

Co zawiera?

Przytoczmy wszystko co jest o niej dotychczas wiadome.

ŚWIĘTA WOJNA

Jesień 1914 r. Turcja przystępuje do wojny. Niemcom przybywa poważny sojusznik tak pod względem wojskowym, strategicznym jak też, co może najważniejsze, z tego powodu iż sułtan turecki jest kalifem, głową narodów muzułmańskich w Azji i Afryce.

Nad Wielką Brytanią zawisła niczym miecz Damoklesa groźba ogłoszenia przez sułtana „Świętej wojny" przeciwko niewiernym, co wywołałoby bunt muzułmanów w Indiach, Egipcie i w północnej Afryce. Anglia zajmuje Egipt, lecz nie posiada dostatecznej ilości rezerw wojskowych któreby mogła użyć do skutecznych operacji na Bliskim Wschodzie. Wschodni brzeg morza Czerwonego znajduje się nominalnie we władzy tureckiej, co w każdej chwili grozi przecięciem Imperialnej drogi brytyjskiej do Indji, grozi wstrzymaniem dopływu żywności indyjskiej na pola walk w zachodniej Europie, oraz przerwaniem dopływu perskiej nafty, bez której potężna flota brytyjska stałaby się kupą żelastwa.

Francja, sama nie mogąc brać udziału w projektowanym desancie w Aleksandreccie (mającym na celu odcięcie Turków od Arabii i Bliskiego Wschodu), nie dopuszcza do niego, słusznie uważając, że gdy Anglicy raz zajmą Syrię, roszczenia francuskie do tej ziemi pozostaną tylko roszczeniami. Ofenzywa na Dardanele, podjęta z punktu widzenia wojskowego z karygodnym opóźnieniem, kończy się klęską aliantów. Ekspedycja mezopotamska z powodu swych szczupłych sił, z góry skazana jest na niepowodzenie, jakie spotka ją w 1916 r. kiedy to 10.000 korpus brytyjski musi kapitulować wobec nieubiętego i nieprzekupnego Khalil Paszy.

OBIETNICE

Sytuacja jest tragiczna, jednak że Turcja posiada jeden słaby punkt — Arabów.

Jeszcze na grubo przed wojną, kiedy już jednak wpływy brytyjskie poczęły ustępować miejsca w Konstantynopolu wpływom niemieckim, Wielka Brytania zwróciła uwagę na Arabów, na ich dążenia uniezależnienia się od Imperium Ottomańskiego. Już w lutym 1914 r. lord Kitchener rozmawiał w Kairze z synem Szeryfa Mekki, Abdullahem (obecny Emir Transjordanii) i zapewniał go o swej „oddawna pielęgnowanej w sercu idei stworzenia niepodległego państwa arabskiego w Syrii i Arabii" *). To też gdy Turcja przystąpiła do wojny intryga arabska znajdowała się już w pełnym biegu, Arabowie byli już niemal gotowi do rewolty i walki o swoją niepodległość. Rewolucja arabska obalała władzę sultana nad Islamem, bowiem Kalif, który nie jest panem Mekki, nie jest kalifem. A o to przecież głównie chodziło Anglikom.

HUSSEIN

Hussein. Szeryf Mekki, potomek Mahometa, człowiek o niezwykłych ambicjach lecz słabym charakterze, stał się głównym celem akcji brytyjskiej, prowadzonej od chwili wybuchu wojny przy pomocy pierwszego komisarza brytyjskiego w Egipcie, Sir Henryka Macmahona.

Należało się śpieszyć z dojściem do ostatecznego porozumienia, Szeryf Mekki jednakże był bardzo ostrożny. Mając do wyboru Turcję i Anglię chciał stanąć za tą, która da mu więcej. Sprzeciwił się ogłoszeniu z Mekki „Świętej wojny", jednakże nie mógł zdecydować się na wywołanie otwartego buntu przeciwko Sułtanowi. Tymczasem sytuacja stawała się coraz groźniejsza. Turcy projektowali wysłanie silnego korpusu nad morze Czerwone w celu przecięcia brytyjskiej drogi do Indii, w drodze znajdował się już korpus oraz wojskowa misja niemiecka, mająca na celu opanowanie Adenu i uzyskanie w ten sposób komunikacji z niemiecką Tanganiką.

IMPERIUM ARABICUM

I wówczas to, sir Henryk Macmahon, upoważniony przez rząd brytyjski, wysłał dn. 25 października 1915 r. list do Szeryfa Husseina w którym oficjalnie obiecywał Arabom iż Wielka Brytania wzamian za ich zbrojne wystąpienie przeciwko Turcji, w razie zwycięstwa „uzna i poprze niepodległość Arabów na wszystkich obszarach leżących w granicach proponowanych przez Szeryfa Mekki". A granice tego Imperium Arabicum, w którym Hussein rezerwował sobie wyłączne prawo do korony, obejmować miały ziemie graniczące od Wschodu z Persją i Zatoką Perską, od północy z tureckimi wijaletami Adenu i Mersyny, od zachodu z Morzem Śródziemnym i Morzem Czerwonym i od południa z Oceanem Indyjskim, obejmowały więc obecną Syrię, Irak, Palestynę, Transjordanię i Arabię. Uczynione było jedno tylko zastrzeżenie, a mianowicie: „wijalety Mersyny i Aleksandretty" głosił list sira Macmahona, „oraz część Syrii leżąca na zachód od linii Damaszek - Homs - Hama - Aleppo, jako zamieszkałe w większości przez ludność nie-Arabską muszą być z tego powodu wyłączone z proponowanych granic państwa Arabskiego" (**). Chodziło tutaj o ziemie, na których Francja już od 1860 r. posiadała swoje interesa. Z granic przyszłego państwa wyłączony był w liście Macmahona oczywiście również Aden, pozostający już od 1902 r w rękach brytyjskich.

DWA LISTY

List sira Macmahona od Szeryfa Husseina zobowiązywał Wielką Brytanię bardzo szeroko. Nieporozumienia wynikły jedynie na tym tle, że nie został on dotychczas, mimo upływu przeszło 20 lat, przez rząd brytyjski ogłoszony. Jednakże już później, kiedy wyłoniła się kwestia palestyńska, sjoniści i ich protektorzy usiłowali zaprzeczyć temu, by obietnice zawarte w tym liście miały jakiekolwiek obowiązujące znaczenie, twierdząc, iż była to tylko prywatna korespondencja. Na to jednak wystarczy przytoczyć, że owa słynna „deklaracja Balfoura" była również niczym innym jak tylko listem ówczesnego ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii do lorda Rotszylda!

GDZIE LEŻY PALESTYNA

Dziś chodzi o to, czy układ Macmahon - Hussein obejmował czy też nie obejmował Palestynę.

Zdawało się, że Palestyna nie mogła być wyłączoną z terytoriów obiecanych Arabom. W 1915 roku ludność tego kraju stanowili **w 93 procentach Arabowie, była więc Palestyna krajem czysto arabskim, najważniejsze zaś jest to, że Palestyna nigdy nie leżała „na zachód" od linii Damaszek - Aleppo"** lecz położona jest wyraźnie na południe od tej linii, zresztą — czyż sir Macmahon tak dokładnie oznaczając granice tej części Syrii która nie miała wejść w skład państwa arabskiego nie mógł tego samego uczynić w stosunku do Palestyny jeżeli uważał, iż i ona nie należy się Arabom?

Wyjaśnienie znajdziemy w Białej Księdze, która ukaże się w najbliższym czasie. Jeżeli chodzi o wyjaśnienia które trzeba było przez lat dwadzieścia brać na wiarę, to należy wymienić oświadczenie samego Macmahona, który w 1922 r. stwierdził, iż jego definicja wyłączenia terytoriów z obietnic udzielonych Szeryfowi Husseinowi miała na myśli również i Palestynę oraz oświadczenie ministra kolonii (również w 1922) Winstona Churchilla w jego memorandum o mandacie palestyńskim (***) w którym pisał, że „list sira Macmahona do szeryfa Huseina zawierał obietnice uznania i poparcia niepodległości Arabów w pewnych granicach, z których wyłączona była między innymi część Syrii leżąca na zachód od Damaszku! Zastrzeżenie to — „pisał Churchil" — uważane było zawsze przez rząd JKMości jako obejmujące wijalet Bejrutu „(dzisiejszy Liban — przyp. autora) i niepodległy sandżak (prowincję) Jerozolimy. W ten sposób" zdaniem brytyjskiego ministra kolonii, „cały obszar Palestyny na Zachód od Jordanu nie został włączony do obietnic udzielonych przez sira Henryka Macmahona".

ŻĄDANIA ARABSKIE

Arabowie wywołując rewolucję przeciwko Turcji walnie przyczynili się do sparaliżowania wszelkiej akcji mającej na celu w czasie wojny światowej odcięcie Anglii od Indii. Przeszkodzili wybuchowi Świętej wojny, pomogli armii brytyjskiej zająć Palestynę i Syrię. Z zobowiązania swojego wywiązali się w 100 procentach. Co za to otrzymali?

Deklarację Balfoura, mającą na celu wyrzucenie ich z Palestyny, mandaty francuski w Syrii i brytyjskie w Iraku, Transjordanii i Palestynie, oraz podział Bliskiego Wschodu i Arabii na szereg państewek. Wszystko tylko nie niepodległość w ramach jednego państwa, wszystko tylko nie obietnice brytyjskie zawarte w układzie Macmahon — Hussein.

I dlatego dzisiaj w Londynie Arabowie nie lamentują à la dr. Weizmann i inni mędrcy syjonu. Przyszli jako wierzyciele i albo Anglia spłaci im zaciągnięty w 1915 drug, albo ogień „świętej wojny" z okupantami ogarnie cały Bliski Wschód.

---

*) Liddell Hart, „T. E. Lawrence" str. 61.

**) Emperley, „History of the Peace Conference", Tom VI, str. 14. Philby, „Arabia", str. 242-4.

***) Winston Churchill, „Memorandum on the Palestine Mandate" Cmd. 1700.

Dnia 1-go marca b. r. odbędzie się w Kościele Zbawiciela o g. 9 rano przy wielkim ołtarzu nabożeństwo żałobne za duszę

S. † P.

Augustyna Łazarowicza

o czym zawiadamiamy wszystkich życzliwych Jego pamięci.

Żona i dzieci

Kłopoty bogatych wujaszków

Nie liczmy na zagranicę!

woła ukraiński dziennik

Ukraińskie „Nowe Seło" poświęca artykuł uwagom krytycznym na temat upajania się całej prasy ukraińskiej każdym przejawem zainteresowania się zagranicy sprawą ukraińską. W artykule czytamy:

„Raz na zawsze musimy zerwać z takim „filozofowaniem" i cielęcym zachwytem na przykład nad tym, co jakiś tam Francuz czy Anglik o nas gdzieś tam napisał czy powiedział. Bo czy to coś takiego nadzwyczajnego! Wstyd nam, narodowi o tak pięknej przeszłości i tak ważnej roli w przyszłości, uważać, że to coś ważnego! Tak samo, jeśli zastanowimy się dobrze, dojdziemy do wniosku, że nie tylko jeden, ale nawet dziesięć „Monachiów" nie poprawi naszego losu, o ile go sami nie poprawimy! Bogaci „wujaszkowie" mają swe własne sprawy. O nas nie zawsze ich głowa będzie boleć!

Nie należy się wcale łudzić, że ktoś da nam z ognia ziemniaka, którego sam dla siebie piecze. Ażeby ziemniak zjeść. trzeba go samemu upiec i przy tym pilnować, aby go nam nikt z przed nosa nie porwał".

Niestety! Ten trzeźwy głos jest na razie wołaniem głodnego na puszczy!.

T. K.

„ODBIJANY"

Aresztowania w „Proświcie"

W Stanisławowie aresztowano sekretarza ukraińskiego towarzystwa oświatowego „Proświta" mgr. Michała Kusznira i jego zastępcę studenta Michała Rohatyńskiego. Ponadto przeprowadzono rewizję w lokalach „Proświty" i „Ridnej Szkoły".

Stronnictwo Narodowe w Gdyni wycofało protest wyborczy

Stronnictwo Narodowe w Gdyni wycofało swój protest założony przeciwko wynikom wyborów w V-tym i VII-ym okręgu. W związku z tym, ponieważ w przewidzianym ustawą czasie nie wpłynął żaden dalszy protest, wybory uznano za prawomocne.

Tak więc w nowej radzie miejskiej z wyborów wejdzie ze **Stronnictwa Narodowego 12-tu radnych, z PPS 15-tu, a z OZN 4.**

W najbliższym czasie ogłoszone zostaną nazwiska radnych z nominacji.

Wspomnienie pośmiertne

Dnia 10 b. m. 1939 r. ubyła z grona ziemianek, przeżywszy lat 91, ś. p. Helena Dębno Korewa, właścicielka maj. Gaba pochodząca ze starej i zasłużonej dla kraju rodziny, Wieniawa Chmielewskich.

Zmarła była jedną z tych nielicznych obywatelek, która miłość i przywiązanie do ziemi rodzinnej zadokumentowała związaniem życia swego z wsią.

Ś. p. Helena Dębno Korewa, mimo różnych kolei losu, tak w dobrych, jak ciężkich chwilach, a zwłaszcza w czasie pożogi wojennej, nie opuściła swej placówki, pracując w niej przez lat 70.

Sama wielce bogobojna, wpajała w wieśniaków zasady moralności przez naukę katechizmu, a jednocześnie ucząc ich pisać i czytać, krzewiła oświatę podnosząc tym kulturę wsi.

Ofiarnością swoją i dobrym sercem zdobyła nie tylko współżyjących, ale i ich pokolenia, które dały wyraz swych uczuć i przywiązania, przybywając licznie w dniu pogrzebu i niosąc Drogie Szczątki na swych barkach do kościoła i grobu rodzinnego.

Okryła żałobą nie tylko rodzinę, ale i wieś, która przyzwyczaiła się widzieć codziennie drobną, okrytą czarną szatą postać Dziedziczki, przebiegającą, mimo swych sędziwych lat, poprzez chaty i pola, niosąc słowa pociechy, rady, a najwięcej, szczodre dary.

Ś. p. Helena Dębno Korewa poza otrzymanym z domu starannym i wszechstronnym wykształceniem, była nie tylko bardzo muzykalna ale i utalentowana.

Posiadała Ona nadzwyczajny dar, do ostatnich dni, notowania swych myśli i wykorzystania wolnych chwil na pisanie wierszy i nowel. Prace Jej zostaną prawdopodobnie wydane.

Jako matka i żona była kapłanką ogniska domowego, wychowującą swe dzieci i wnuki w wierze katolickiej i duchu narodowym, wpajając w nich cnoty uczciwości.

Osobowością swoją, przedstawiała typ Polki, dziś już rzadko spotykany a godny naśladownictwa.

Pokój Jej duszy.

Zbrodnia w domu urzędu parafialnego w Lublinie

(jk) Na stację Pogotowia Ratunkowego w Lublinie w godzinach rannych wszedł, słaniając się nieznany mężczyzna, który przewrócił się bez przytomności na progu. Okazało się, że nieznajomy stracił przytomność wskutek upływu krwi z rany w boku od ciosu nożem. Mężczyzna ten pomimo ratunku zmarł w drodze do szpitala.

Okazało się, że był to dozorca budynku parafialnego św. Jana, Józef Dziedzic.

Już około południa zostało ujawnione nazwisko przestępcy, który Dziedzica pchnął nożem. Jest nim niejaki Ofiarski, którego w godzinach wieczornych tego samego dnia ujęto. Przyczyna zbrodni narazie jeszcze nieznana.

Powtórne aresztowanie lwowskich medyków

Skazani na 5 miesięcy więzienia za przechowywanie materiałów wybuchowych studenci medycyny Uniwersytetu Lwowskiego: Orchel i Opiela zostali na wniosek obrony wypuszczeni na wolną stopę.

Na skutek odwołania prokuratora sąd apelacyjny zniósł tę decyzję.

Studentów ponownie aresztowano i odstawiono do więzienia sądowego.

Dziennikarze włoscy zwiedzą Śląsk i Zaolzie

Dnia 1 marca b. r. spodziewany jest przyjazd do Katowic wycieczki włoskich dziennikarzy, którzy towarzyszą min. Ciano w jego podróży do Polski.

Goście włoscy zwiedzą m. in. na Śląsku kopalnię „Prezydent Mościcki" w Chorzowie, sanatorium w Istebnej oraz „Zakłady Trzynieckie" w Trzyńcu na Zaolziu.

Tragiczny karambol samochodu z furmanką

(jk) Na szosie warszawskiej pod Garwolinem wydarzyła się katastrofa samochodowa.

Samochód ciężarowy, należący do Abrama Replańskiego i Jana Rękawka z Garwolina, prowadzony przez Władysława Komorackiego, najechał na furmankę Antoniego Zielińskiego również z Garwolina.

Wskutek zderzenia furmanka została rozbita, koń zabity, a jadące furmanką cztery osoby zostały ranne.

Na skutek decyzji władz prokuratorskich szofer został aresztowany.

Prasa o wizycie min. Ciano

Polska i Włochy zagwarantują równowagę

Trzeba usunąć trudności

(JW) Wizyta min. Ciano w Polsce, jako wydarzenie niezmiernie doniosłe dla układu stosunków nie tylko polsko - włoskich ale międzynarodowych, znalazła odzwierciadlenie w procesie wszystkich odcieni. Ogół polskich publicystów, poza tymi którzy zachowują charakterystyczne milczenie, ocenia wizytę min. Ciano jako fakt naprawdę wielkiej wagi i bardzo dodatni w obecnej sytuacji.

KULTURA RZYMSKA

„Kurier Polski" omawiając łączące nas z Włochami więzy podkreśla wpływ starożytnego Rzymu na kształtowanie się kultury polskiej:

Olbrzymi jest ten wkład starożytnego Rzymu do kultury polskiej. Żadne może z państw nowoczesnych nie przyjęło tak wcześnie ideału owego civis romani, obywatela wolnego i współodpowiedzialnego za losy państwa, jak właśnie Polska.

Ideał rzymski najbardziej niewątpliwie odpowiadał psychice polskiej.

ROLA POKOJOWA

Ta opierająca się na tak daleko sięgających fundamentach przyjaźń polsko - włoska — jak podkreśla „Wieczór Warszawski" — odegra wielką rolę utrzymania pokoju w Europie:

Przyjaźń polsko - włoska stać się może nie tylko idealnym wprost hamulcem dla zautomatyzowanych dziś niejako procesów wojennych, ale także twórczym czynnikiem w zakresie organizowania pokoju europejskiego na podstawach anty - izolacyjnych.

WROGIE CZYNNIKI

Słusznie jednak podkreśla „Czas", że są czynniki, które chciałyby inaczej widzieć rzeczywistość:

Istnieją pewne czynniki, które opierając się na niedawnej wizycie min. von. Ribbentropa i dzisiejszej wizycie hrabiego Ciano chciałyby wmówić w opinię międzynarodową, że Polska doszlusowuje się do osi Rzym — Berlin, i że z drugiej strony, jeśli nie w sposób jawny, jak to uczyniły Węgry, to jednak w rzeczywistości przystąpiła do frontu antykominternowskiego.

Byłoby to niewątpliwie sprzeczne z interesem narodowym — i dlatego słusznie pisze „Czas", że „jest to rozumowanie fałszywe".

ISTOTA WSPÓŁPRACY

Musimy bowiem zdawać sobie sprawę — jak pisze „Gazeta Polska" — z istoty stosunków między dwoma narodami.

Oczywiście, sympatie między narodami nie stwarzają same przez się wspólnych interesów politycznych. Interesy państw narodowych kształtują się niezależnie od form ich rządów. Jedną z podstawowych zasad polityki zagranicznej każdego narodu historycznie dojrzałego jest realistyczny stosunek do wszystkich faktów i objawów życia międzynarodowego. Tak się patrząc na stosunki polsko - włoskie, — widzimy rozległe dziedziny, gdzie interesy obu narodów spotykają się nie rywalizując, gdzie się uzupełniają, cudzych nie naruszając.

PRZEZWYCIĘŻENIE TRUDNOŚCI

Chociaż bowiem utrudnia sytuację naprężenie stosunków francusko - włoskich, jednak zdaniem „Warszawskiego Dziennika Narodowego":

Nie mniej jednak węzły sympatii polsko - włoskiej, odnowione przez wizytę min. Ciano, posiadają dla nas duże znaczenie.

Opinia polska wierzy, że ożywienie stosunków przyjaznych pomiędzy Polską a Włochami mogło by mieć znaczenie nie tylko dla sytuacji w Europie środkowej i wschodniej ale i dla przezwyciężenia trudności, które ostatnio wytworzyły się na zachodzie i które — w interesie pokoju — powinny być jak najszybciej pokonane.

WOBEC NIEMIEC

Widzimy bowiem i oceniamy ostatnie przesunięcia międzynarodowe. „Goniec Warszawski" ocenia je tak:

Niemcy prą naprzód. Konflikt włosko - francuski o wpływy w basenie śródziemnomorskim ułatwia im ten pochód.

Nie jest on korzystny ani dla Włoch, ani dla Polski. Gdyby Niemcy zdobyły na tych terenach pozycję Austrii przedwojennej, naród włoski i polski zapłaciłyby za ten stan rzeczy b. drogo.

ZNACZENIE WIZYTY

Jeśli spełnimy warunek zrozumienia istoty współpracy Polski i Włoch i odpowiednio zorientujemy się w sytuacji, wówczas wyniki wizyty min. Ciano spełnią nasze oczekiwania. Według „Kuriera Porannego":

W wizycie min. Ciano widzimy więc ważne wydarzenie, a wyniki tej wizyty będą niewątpliwie doniosłe nie tylko dla Włoch i Polski, ale też dla całokształtu stosunków politycznych w tych rejonach, gdzie zbiegają się włoskie i polskie zainteresowania.

Sojusz polsko - włoski może się więc stać poważnym czynnikiem równowagi w Europie. Jeśli zobowiązania zostaną zdecydowane bez uzależnień od nacisków, będą one — jako zgodne z interesem narodowym — najbardziej trwałe.

Koncert młodych talentów

W dniu 1 marca r. b. o godz. 20 w sali koncertowej Polskiej YMCA (ul. Konopnickiej) Sekcja Pomocy Młodym Muzykom organizuje koncert, którego wykonawcami będą: młoda, utalentowana śpiewaczka p. Nika Ignatowiczówna oraz świetnie zapowiadający się pianista p. Zbigniew Grzybowski.

W programie m. in. utwory Chopina, Bacha, Mozarta, Schumanna, Schuberta.

Ze względu na akcję popierania młodych talentów, jaką od dłuższego czasu rozwija Sekcja Pomocy Młodym Muzykom, jak i na osoby wykonawców koncert wzbudził zrozumiałe zainteresowanie.

Ceny biletów od 0.70 gr. do 1.25 gr.

Msza o natchnienie Ducha Świętego

Rozpocznie we środę conclave

Roboty techniczne ukończone

CITTA DEL VATICANO, 25.2. Dziś rano odbyły się obrady kongregacji generalnej z udziałem 55 kardynałów i sekretarza św. kolegium msgr. Samioro. Obrady trwały tylko 15 minut.

MSZA ŚWIĘTA

Prefekt ceremonii msgr. Respighi rozesłał do członków świętego kolegium wezwanie na konklawe treści następującej: „We **środę 1 marca 1939 r. o godz.** 9.30 rano w kaplicy Paolińskiej pałacu Apostolskiego w Watykanie J. E. ksiądz kardynał Granito Pignatelli di Belmonte, biskup Ostii i Albano, dziekan świętego kolegium odprawi uroczystą Mszę świętą o natchnienie Ducha Świętego. Ich Eminencje kardynałowie będą w niej uczestniczyć, przybrani w stroje żałobne fioletowe z peleryną gronostajową.

DROGA NA KONKLAWE

Po Mszy świętej zostanie odmówiona modlitwa „de Eligendo Summo Pontifice", tegoż dnia o godz. 3.30 po południu ich eminencje kardynałowie, przybrani w sutanny fioletowe wełniane, zbiorą się w tej samej kaplicy, poczym poprzedzani przez Krzyż, przy śpiewie Veni Creator, wstąpią procesjonalnie do konklawe, idąc w porządku starszeństwa.

ROBOTY TECHNICZNE

Roboty techniczne w kaplicy sykstyńskiej zostały ukończone. Ostatni mur, zamykający wejście do pomieszczenia, gdzie się ma odbywać konklawe, zostanie wzniesiony w poniedziałek 27 bm. Gotowa jest już kaplica sykstyńska, w której ustawiono małe stoliki, obok nich przygotowano 62 fotele, nad którymi są baldachimy. Kolor fioletowy dominuje w majestatycznej kaplicy, jedynie posadzkę pokryto dywanem koloru zielonego.

Ponieważ czterech członków kolegium kardynalskiego jest cierpiących, przygotowano dla nich specjalne cele, gdzie nie opuszczając łóżek, będą mogli w specjalnych urnach przesyłać swe głosy, które dołączone zostaną do głosów innych kardynałów.

Przedłużenie konkursu P. A. U. na pracę historyczną

Polska Akademia Umiejętności przedłuża konkurs na pracę historyczną, ogłoszony z Funduszu Wydawnictw Śląskich.

Warunki konkursu:

1) Opracowanie jednego większego okresu z historii Śląska.

2) Praca musi liczyć najmniej 6 arkuszy druku formatu 8-o i odpowiadać wymogom naukowym, stosowanym do wydawnictw P. A. U.

3) Termin składania prac upływa w dniu 31 grudnia 1939 r.

4) Wyznacza się dwie nagrody: pierwsza w kwocie zł. 1.000, druga w kwocie zł. 500.

5) P. A. U. zastrzega sobie prawo przyznania tylko jednej nagrody pierwszej, lub drugiej, lub też nie przyznaje żadnej, o ile prace nie będą miały odpowiedniego poziomu naukowego.

5) Praca nagrodzona staje się własnością P. A. U., która może nią dowolnie dysponować.

Prace pisane czytelnie z podaniem imienia, nazwiska i adresu autora lub też opatrzone godłem i zamkniętą kopertą, zawierającą imię, nazwisko i adres autora, należy nadsyłać do kancelarii Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków, ul. Sławkowska 17.

Wynik konkursu zostanie ogłoszony podczas publicznego uroczystego posiedzenia P. A. U. w czerwcu 1940 roku.

Modele statków polskich na wystawie w New Jorku

Polski dział morski na tegorocznej wystawie w Nowym Jorku reprezentowany będzie w całej okazałości.

Miliony zwiedzających będą miały możność zapoznania się z całokształtem problemu morskiego w Polsce — który ze względu na wielkość dokonanych prac, niewątpliwie wzbudzi ogólne zainteresowanie.

Wykresy, fotografie, modele portu Gdyni z jego urządzeniami, oraz modele różnych statków, tworzyć będą imponującą całość, świadczącą o szybkiej rozbudowie naszej marynarki.

Wykonanie wszystkich modeli statków polskich na Wystawę Światową powierzone zostało Warsztatom Modeli Okrętowych przy Muzeum Morskim St. hr. Ledóchowskiego w Warszawie, ul. Przemysłowa 26—32.

Grupa modeli okrętów składać się będzie z następujących jednostek:

„Dar Pomorza" — Jeden z najpiękniejszych żaglowców szkolnych, znanych na całym prawie świecie dzięki swym podróżom.

„Złociste Słońce" — Stary polski konwojewiec z XVII wieku.

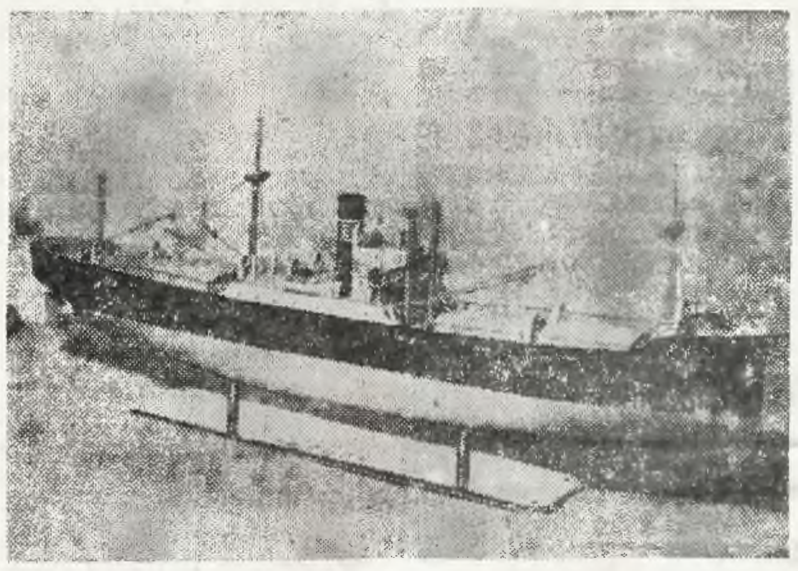
M/S „Piłsudski" — Nowoczesny statek pasażerski, kursujący na linii Gdynia — Kopenhaga — Halifax — New York.

M/S „Sobieski" — Z początkiem maja b. r. wyrusza w pierwszą inauguracyjną podróż do Ameryki Południowej — obecnie na ukończeniu.

M/S „Łódź" — W budowie — przeznaczony dla komunikacji z Centralną Ameryką.

„Oksywie" — Kursujący na linii Gdynia — Hamburg — Gondawa.

„Lewant" — Kursujący na linii Gdynia — Bliski Wschód.

S S Lida

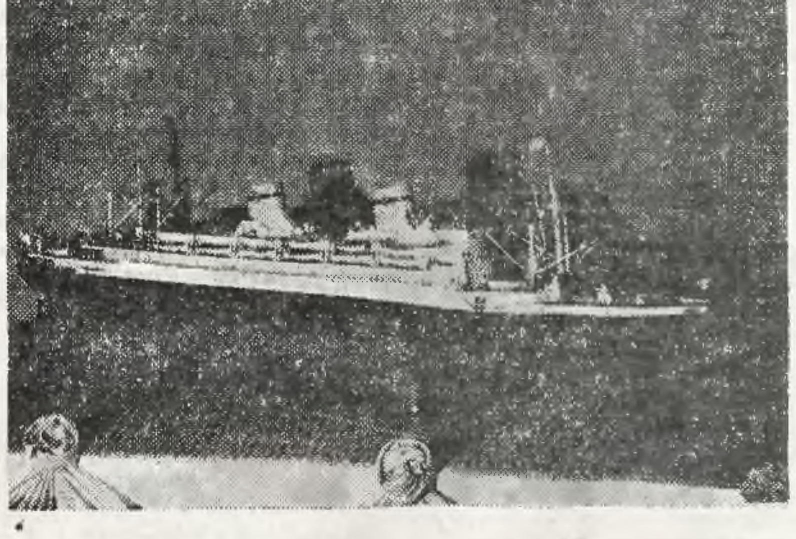
„Cieszyn" — Kursujący na linii Gdynia — Antwerpia.

„Puck" — Kursujący na linii Gdynia — Rotterdam.

„Lida" — W budowie.

„Lech" — Kursujący na linii Gdynia — Londyn.

„Lublin" — Kursujący na linii Gdynia — Hull.

M/S Piłsudski

Oryginalne stypendium dla „najinteligentniejszego murzyna"

Znany nie tylko wśród swoich współplemieńców w Haarlemie, ale w całej Ameryce milioner murzyński, Jonathan Harro, ustanowił stypendium w wysokości 5.000 dolarów rocznie dla „najinteligentniejszego murzyna afrykańskiej puszczy".

W myśl postanowień testamentu, pozostawionego przez zmarłego milionera, stypendium może być przyznane jedynie w tym wypadku, gdy okaże się, że kandydat nie zetknął się jeszcze z najmniejszym objawem cywilizacji białych.

Najinteligentniejszy murzyn z puszczy afrykańskiej ma być umieszczony w specjalnym przez murzynów kierowanym zakładzie wychowawczym, gdzie pod kierownictwem profesorów murzyńskich będzie mógł rozwijać swoje wrodzone zdolności w kierunku pożądanym dla wyzwoleńczego ruchu murzyńskiego.

Dla wyszukania odpowiedniego kandydata do stypendium, wybiera się w najbliższym czasie specjalna ekspedycja złożona z uczonych murzynów, urodzonych i wychowanych w Ameryce.

Żydzi i Rusini przeciw budżetowi

Unarodowienie — to „zatrzymanie tempa życia gospodarczego“

Zakończenie drugiego czytania budżetu w Sejmie

W dalszym ciągu piątkowego posiedzenia Sejmu, liczne żale i zarzuty wytoczył żyd **p. Mincberg**, który m. in. powiedział:

„Niepowołane ręce“

Koncesje monopolowe oddaje się w niepowołane ręce. Kiedy na komisji budżetowej poruszyłem te same bolączki, otrzymałem od p. ministra P. i H. odpowiedź: „Mało mnie interesuje jakikolwiek stan gospodarczy, w którym naród polski nie będzie zajmował właściwego mu miejsca“. **Wynika stąd, że dążenie do t. zw. unarodowienia miałoby narazie zatrzymać niemal całe tempo życia gospodarczego przynajmniej w zakresie przemysłu i handlu (liczne protesty).** Omawiając sprawy handlu zagranicznego, oświadcza, **że jest tylko jeden artykuł o głębokim zasięgu i szerokiej ekspansji. Artykułem tym jest antysemityzm.** Przez pewien czas musieliśmy go importować, obecnie moglibyśmy go eksportować. Ale bilans płatniczy przez ten eksport się nie poprawi.

Mogą odmaszerować

Posłom żydowskim odpowiedział **p. Potaczek:** Słyszy się, że żydzi tylko biadolą i biadolą, a właściwie niewiadomo o co. Ja pochodzę ze wsi. Przyszli tam żydki, zaczęli handlować i dorobili się majątków na chłopskiej skórze, a dziś, gdy bieda, oni mają się bardzo dobrze. **Jeśli się komu w Polsce nie podoba, to drzwi z Polski są na cztery strony świata otwarte i może sobie odmaszerować.** (Oklaski).

Żydzi i Rusini przeciw budżetowi

P. Sommerstein w imieniu żydów, a **p. Mudryj** w imieniu Rusinów złożyli oświadczenia, **że nie będą głosować za budżetem i ustawą skarbową. Pierwszy podawał jako motyw eksterminacyjną politykę polską, drugi nieuwzględnienie żądań „ukraińskich“.**

Szuka dziury na całym

Sprawozdawca **p. Sikorski** odpowiedział Rusinom, że szukają dziury na całym, a taktykę tę żyrował p. Mudryj.

O polityce wobec żydów decydować musi gospodarz tego kraju — naród polski. Żydzi działają w organiźmie państw jak drożdże, fermentują i rozkładają organizm. W państwach, w których stanowią nikły odsetek, fermentacja ta nie szkodzi organizmowi. W Polsce przy blisko 10 proc. żydów, przy jednostronności ich zajęć i skoncentrowaniu w ich ręku większości kapitałów, organizm państwowy przy wzrastającej świadomości narodowej tego stanu nie zniesie.

Głosowanie

Następnie przystąpiono do przegłosowania preliminarza budżetowego i ustawy skarbowej w drugim czytaniu. Do preliminarza budżetowego nie wniesiono żadnych wniosków mniejszości ani żadnych poprawek. Do projektu ustawy skarbowej zgłoszona została tylko jednak poprawka p. Milewskiego do art. 6 dotycząca zużytkowywania ewentualnych nadwyżek, na płace nauczycieli.

W głosowaniu preliminarz budżetowy i projekt ustawy skarbowej wraz z poprawką p. Milewskiego zostały przyjęte.

Trzecie czytanie projektu ustawy skarbowej wraz z preliminarzem budżetowym odbędzie się w poniedziałek, dnia 27 b. m. o godz. 16-ej. Poza tym porządek dzienny poniedziałkowego posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie szeregu projektów ustaw rządowych i poselskich.

Niepodobna uniknąć kary

gdy się nie zna przepisów

Niedomagania w organizacji O. P. L.

Na marginesie zbliżających się ćwiczeń obrony przeciwlotniczo-gazowej w Warszawie, które, jak donosiliśmy, mają się odbyć w pierwszej połowie marca b. r., warto zawczasu napomknąć o poważnych niedomaganiach, które coraz częściej wychodzą na jaw wśród t. zw. „władz“ obrony przeciwlotniczej. Oto wszyscy komendanci domów i bloków skarżą się, że najzupełniej niedostatecznie zaopatrywani są w druki, pouczające ich o obowiązkach, jakie ciążą na każdym mieszkańcu stolicy i na tych, którzy kierują obroną przeciwlotniczą.

I tak np. na jeden obwód częstokroć władze OPL otrzymują jeden komplet broszurek. Ponieważ musi to przeczytać około 60 ludzi — trzeba liczyć na to najskromniej dwa miesiące czasu, podczas gdy ćwiczenia odbędą się prawdopodobnie w ciągu najbliższych dwóch tygodni.

Jeżeli ćwiczenia mają przynieść odpowiedni wynik, władze OPL muszą być zaopatrzone jaknajszybciej w instrukcje, tymbardziej, że za niewykonanie tych instrukcji grożą kary. Jak wiadomo, za niestosowanie się do przepisów, według których będą przeprowadzone ćwiczenia, grozi kara do 14 dni aresztu ew. do 200 zł. grzywny.

Katedra historii i literatury słowackiej na jednym z uniwersytetów polskich

PAT donosi: Uwzględniając pomyślny rozwój stosunków kulturalnych polsko-słowackich, rząd polski postanowił, mając na względzie dalsze pogłębienie stosunków kulturalnych na zasadach, opartych o trwałe podstawy naukowe, utworzyć przy jednym z uniwersytetów polskich katedrę historii i literatury słowackiej.

Nowi profesorowie

Nominacje na wyższych uczelniach

Na wniosek ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Pan Prezydent Rzeczypospolitej zamianował:

Na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie: dr. Józefa Siemieńskiego, kierownika archiwum głównego akt dawnych w Warszawie — profesorem zwyczajnym historii prawa polskiego na wydziale prawa.

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie: dr. Antoniego Żabko-Potopowicza, docenta Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie — profesorem nadzwyczajnym polityki ekonomicznej na wydziale leśnym.

W Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie: Konrada Srzednickiego, artystę malarza i grafika — profesorem nadzwyczajnym grafiki.

W Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie: Stanisława Chrostowskiego, artystę grafika — profesorem nadzwyczajnym grafiki artystycznej.

O zaniedbaną N. Pragę

nie ma się kto upomnieć

Nieuregulowane ulice — „Zakorkowana“ Stalowa — Zażydzony bazar

Nikt nie myśli dzisiaj o potrzebach Nowej Pragi, położonej tuż przy Pradze centralnej. Może dlatego, że dzielnica ta nie ma swojego towarzystwa przyjaciół. A tymczasem jest tam tyle zaniedbań, jak mało gdzie.

Wiele mówiło się o usunięciu, względnie przesunięciu dworca Wileńskiego, który tamuje rozwój przede wszystkim N. Pragi, a następnie i innych dzielnic praskich. Sprawa ta jednak całkowicie ucichła i nic nie wskazuje na to, by miała być zrealizowana.

Wielką bolączką N. Pragi są nieuregulowane ulice. Już na Wileńskiej widzimy wrzynające się w ulicę parkany kolejowe. Na innych znów ulicach zagradzają drogę na chodnikach prywatne domy i parkany.

Czy nie czas już pomyśleć o uregulowaniu ulic N. Pragi?

To samo można powiedzieć o zabrukowaniu. N. Praga jest dzielnicą, wyjątkowo ubogą w gładką nawierzchnię. Większość ulic, nawet licznie uczęszczanych, ruchliwych, zabrukowana jest „kocimi łbami“.

Dziwna rzecz, że kanalizacja, zakładana nawet w odległejszych od miasta okolicach, nie może dotrzeć do N. Pragi. W dzielnicy tej, gdzie zabudowa jest zwarta, na całym szeregu ulic nie ma miejskiej sieci kanalizacyjno-wodociągowej. Brak kanalizacji na takich ulicach, gdzie w polu stoi zaledwie kilka domów, stanowić może pół biedy, ale tu, na N. Pradze, gęsto zabudowanej i zamieszkałej, nie powinien być nadal tolerowany, tworzy bowiem antyhigieniczne i antysanitarne warunki, sprzyjające rozmnażaniu się wszelkiego rodzaju bakterii chorobotwórczych.

Ulica Stalowa — jedna z większych na N. Pradze — jest, jak wiadomo, nadal „zakorkowana“. O przebiciu ze Stalowej tunelu na Targówek w swoim czasie było głośno. Dziś nic o tym nie słychać.

Nawet na wystawie „Warszawa wczoraj, dziś i jutro“ nie znajdujemy żadnego śladu, który by świadczył o zamierzonym zrealizowaniu tego projektu.

Naprożno mieszkańcy N. Pragi wśród projektów komunikacyjnych, regulacyjnych itd., wypatrywali, co zarząd miasta zamierza zrobić w ich dzielnicy. Nic nie znaleźli...

Gdy mowa o N. Pradze, nie można pominąć milczeniem dużego bazaru w tej dzielnicy przy ulicy Stalowej. Jest on wciąż jeszcze ogromnie zażydzony. Frontowe sklepy w najlepszym punkcie zajęte są przez żydów. Ponieważ właścicielami bazaru są Polacy, apelujemy do nich, by postarali się o odżydzenie targowiska.

d. s.

Na przeciążenie pracą

skarżą się robotnice w Zakł. Żyrardowskich

Inspekcja głównego inspektora Pracy

Główny inspektor pracy dyr. M. Klott przeprowadził ostatnio inspekcję w towarzystwie naczelnego lekarza inspekcji pracy, dyrektora urzędu ochronnych i okręgowego inspektora badania warunków pracy robotnic w Mokrej przędzalni lnu w zakładach żyrardowskich. Inspekcja dyrektora Klotta, jak i poprzednie wizytacje inspekcji pracy, pozostaje w związku ze skargami robotnic przędzalni na przeciążenie pracą. W wyniku przeprowadzonych badań wydane będą w najbliższym czasie ostateczne w tej sprawie zarządzenia.

RADIO

NIEDZIELA,

7.15 Pieśń „Nie opuszczaj nas“. 7.20 Koncert poranny. 8.00 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 9.15 Nabożeństwo z kościoła św. Krzyża. 11.45 Przegląd wydawnictw.

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 Wyjątki z Pism J. Piłsudskiego. 13.05 Przegląd kulturalny. 13.15 Muzyka obiadowa (z Wilna). 14.40 Audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.30 Koncert Kwartetu Wokalnego. 17.10 „Drobiazgi“ — opowiadanie. 17.30 „Piękna Galatea“ — burleska. 18.30 Chwila Biura Studiów. 18.40 Koncert w wykonaniu Orkiestry. 19.20 „Szymon Konarski“. 19.30 Słynni wirtuozi (pł.). 20.15 Audycje informacyjne: Sport, Przegląd polityczny, Dziennik, Tygodnik dźwiękowy. 21.20 Muzyka lekka i taneczna. 21.55 Wesoła audycja. 22.30 Transmisja ze Zjazdu Ewangelików. 23.00 Dziennik i Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w jęz. angielskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:

9.15 Nabożeństwo;
16.30 Koncert Kwartetu Wokalnego Kedrowa;
17.30 „Piękna Galatea“ — burleska — operetka;
21.55 „Łątki radiowe“ — wesoła audycja.

WARSZAWA II

14.30 Recital śpiewaczy. 15.00 Koncert popularny (płyty). 16.00 Muzyka lekka i taneczna. 17.15 Transmisja z odsłonięcia pomnika płk. Francesco Nullo. 21.05 Ludwik van Beethoven (płyty). 22.03 Muzyka symfoniczna (płyty). 23.10 Muzyka lekka i taneczna (płyty).

POLSKIE STACJE KRÓTKOFALOWE:

20.00 Dziennik. 20.15 Sport. 20.20 Pieśni ludowe. 20.35 Audycja dla młodzieży.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 W rytmie marsza. 0.25 Kronika dźwiękowa. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Sport — pogadanka. 1.05 Popularne melodie. 1.40 Audycja dla młodzieży. 2.00 Gawęda ze słuchaczami w języku angielskim. 2.10 Gra zespół harmonistów W. Kaczyńskiego.

PONIEDZIAŁEK, 27 LUTEGO

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja da szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 1.20 Menuety (płyty).

11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13.30 Audycja muzyczna dla liceów. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Recital skrzypcowy. 17.00 „Berlin“ — pogadanka. 17.15 Audycja muzyczno - słowna. 17.50 Rozwój komunikacji lotniczej. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Piosenki. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne: Dziennik. Wiadomości metereologiczne. Sport. 21.00 Recital śpiewaczy. 21.40 Nowości literackie. 22.00 Dzieje symfonii. 23.00 Dziennik. Komunikat metereologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

15.00 „Awantura o Basię“ — słuchowisko wg. K. Makuszyńskiego.
16.35 Recital skrzypcowy W. Niemczyka.
17.15 Mazury i polki Nikorowicza, twórcy Chorału.

WARSZAWA II

14.00 Koncert rozrywkowy. 14.50 Śpiewa Chór Poskiego Radia. 15.05 Popularne utwory skrzypcowe (płyty). 15.57 Dwaj słynni dyrygenci (płyty). 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogadanka. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 21.05 Muzyka (płyty). 21.18 Odczyt. 21.38 „Andrzej Chenier“ — opera. 23.30 Recital fortepianowy.

POLSKIE STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.15 Weseli harmoniści. 20.40 „Warszawa — nasza stolica“.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Koncert polskiej muzyki operowej. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Bronisław Romanowski gra na cymbałkach. 1.20 Reportaż aktualny. 1.30 Halina Zachert — śpiew. 2.00 Pogadanka. 2.10 Z twórczości Zygmunta Noskowskiego.

Systematycznie ruszczą

parochowie polskie nazwiska

Przed sądem okręgowym w Stanisławowie odbył się proces parochów, ks. Łabija i ks. Lewickiego, oskarżonych o ruszczenie nazwisk polskich.

Ks. Łabij został skazany na 7 miesięcy więzienia z zawieszeniem, ks. Lewickiego uniewinniono.

Sukces Orlewicza w Lillehammer

LILLEHAMMER, 24. 2. W piątek odbył się na akademickich mistrzostwach świata w Lillehammer bieg na 18 km. Orlewicz zajął trzecie miejsce w doskonałym czasie 1:08:35 sek., Wnuk sklasyfikował się na 6-tym miejscu, a Górski znalazł się na 8-ym miejscu.

Pierwsze miejsce i tytuł akademickiego mistrza świata zdobył Szwed Dahlstedt w czasie 1:07:48 sek.

Komunikat oficjalny PAT

O zajściach w Gdańsku

Studentów — Polaków

usunięto z sal wykładowych

GDAŃSK, 24. 2. W związku z konfliktem pomiędzy polskimi a niemieckimi studentami Politechniki Gdańskiej na tle zajścia jednej z kawiarń we Wrzeszczu, polscy studenci zwołali w dniu wczorajszym wiec manifestacyjny.

Rezolucje wiecu zostały poczytane za obraźliwe przez niemieckich studentów, którzy zareagowali na nie w dniu dzisiejszym przez usunięcie przemocą studentów polskich z sal wykładowych. Zarząd Polskiej Bratniej Pomocy protestował u rektora i prowadzi z nim pertraktacje w sprawie likwidacji incydentu.

Komisarz generalny R. P. protestował w Senacie Wolnego Miasta, domagając się przedsięwzięcia kroków, które zapewniłyby studentom Polakom bezpieczeństwo osobiste i możność swobodnego odbywania studiów.

Równocześnie Senat Wolnego Miasta zaprotestował przeciwko rezolucji powziętej na wiecu studentów Polaków.

O fundusz państwowo-komunalny

na opłacenie komornego za bezrobotnych

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości Pragi i okolic podejmuje akcję w sprawie utworzenia funduszu państwowo - komunalnego na opłacanie komornego za bezrobotnych, wychodząc z założenia, że bezrobotni nie mogą być pozbawieni dachu nad głową, jednak ciężar dostarczenia im bezpłatnie mieszkań nie może całkowicie spadać na barki małej własności nieruchomej na przedmieściach, a powinien być bardziej równomiernie rozłożony na wszystkich. Akcja ta zmierza do tego, by pomoc dla bezrobotnych nie była ograniczana tylko do dostarczania im żywności, ale również i dachu nad głową.

Podobno w tej sprawie jeden z posłów ma zgłosić interpelację do rządu.

Rozbudowa szpitala Św. Ducha

Szpital św. Ducha przy ul. Elektoralnej, ze względu na swe centralne położenie w mieście z natury rzeczy przeznaczony jest na szpital dla nagłych przypadków. Mając na względzie konieczność dalszej rozbudowy tego szpitala, miejski wydział szpitalnictwa w wyniku przeprowadzonych pertraktacji nabył z rachunku funduszu szpitalnego za ok. 125.000 zł. dość znaczną posesję od ul. Leszno, nadającą się po przebudowie urządzeń szpitala.

Testament Ojca Św. Piusa XI

Zmarły Papież miał niewielki majątek osobisty

MIASTO WATYKAŃSKIE, 24.2. Papież Pius XI spisał swą ostatnią wolę na kilku arkuszach, z których każdy nosi inną datę. Dokumenty te zostały zebrane przez wykonawców testamentu Papieża Piusa XI msgr. Carlo Confalonieri i msgr. Diego Veneni.

Pierwszy z dokumentów został napisany własnoręcznie w dniu 31 maja 1927 r. tj. w 70-tą rocznicę urodzin zmarłego, a ostatni na parę dni przed śmiercią, bo w dniu 16 stycznia b. r. Na każdym arkuszu widnieją inicjały J. M. J. (Jezus, Maria, Józef) oraz słowa: „Pater Noster". Na ostatnim arkuszu widać napis: „To co następuje stanowi mą ostatnią wolę w Imię Boga Ojca, Syna i Ducha".

„Papież Pius XI zapisał wszystkie cenne dary, otrzymane podczas swego pontyfikatu przyszłemu Papieżowi. Prywatny majątek, który jest bardzo niewielki oraz różne ruchomości i przedmioty Pius XI pozostawił kilku osobom ze swego otoczenia oraz instytucjom dobroczynnym, zaś cenne przedmioty sztuki kościelnej oraz dzieła naukowe — bibliotece watykańskiej oraz kilku instytucjom o charakterze religijnym.

Na ostatnim arkuszu pisanym własnoręcznie Papież Pius XI poleca, aby jego **ciało nie było** balsamowane i prosi o pochowanie go koło Papieża Piusa X, oraz niedaleko grobu Papieża Benedykta XV, który na krótko przed swą śmiercią nadał mu kapelusz kardynalski i powołał na arcybiskupią stolicę Św. Św. Ambrożego i Karola Boromeusza.

Dym nad Watykanem

Przygotowania do Conclave zakończone

CITTA DEL VATICANO, 24. 2. Przygotowania techniczne do konklawe zostały dziś definitywnie ukończone. W konklawe weźmie udział 62 kardynałów, 124 towarzyszące im osoby duchowne i świeckie oraz 111 osób niezbędnego personelu, a mianowicie lekarzy, aptekarzy, służby i rzemieślników.

W ten sposób podczas konklawe znajdować się będzie w Watykanie około 300 osób.

Dziś rano został wypróbowany piec, służący do palenia głosów w konklawe. Po raz pierwszy po 17 latach o godz. 8 i pół rano widziano dzisiaj dym unoszący się nad kaplicą Sykstyńską. Dym był czarny, gdyż celem próby palono mokrą słomę.

Wybór Papieża cudzoziemca

popierany przez większość Św. Kolegium

BERLIN, 24. 2. „Angriff" na podstawie obserwacyj poczynionych przez własnego korespondenta rzymskiego donosi, iż **większość kolegium kardynalskiego jest zdania, że utrzymanie tradycji powierzania najwyższej władzy kościoła Włochom nie jest niezbędne w ostatnich czasach, zatem na papieża lub sekretarza stanu winno się wybrać nie Włocha.**

Jeżeli więc papieżem wybrany zostanie Włoch, to winien on mianować sekretarzem stanu kardynała pochodzenia niewłoskiego. Dalej zauważa dziennik, iż **w Watykanie istnieje tendencja przerzedzenia szeregów włoskich w kurii watykańskiej,** zastępując Włochów cudzoziemcami. Tendencja ta ma prawdopodobnie związek ze stosunkiem kościoła do ruchów skrajnie nacjonalistycznych w szeregu krajów.

Według innych wersji wybór papieża - cudzoziemca popierają jakoby właśnie koła faszysowskie.

Kapitulacja Hiszpanii Centralnej

jest jakoby postanowiona

Czerwone wojska cofać się będą bez oporu

LONDYN, 24. 2. Reuter donosi, iż wojna domowa w Hiszpanii zakończy się szybko, gdyż strona czerwona nie będzie stawiała dalszego oporu. Wedle otrzymanych w Londynie wiadomości jedyny polityk hiszpański, będący zwolennikiem kontynuowania walki dr. Negrin znajdować się ma w okolicach Walencji i nosi się z zamiarem opuszczenia Hiszpanii.

LONDYN, 24. 2. Agencja Reutera donosi z Paryża, iż Azana w dniu uznania hiszpańskiego rządu narodowego przez Anglię i Francję ma zamiar ustąpić ze stanowiska i emigrować.

Rząd meksykański miał zaofiarować gen. Miaja „honorową gościnę" w Meksyku.

Krwawy Alvarez będzie rozstrzelany

BARCELONA, 24. 2. Jeden z najbardziej znanych agentów szpiegowskich dawnego rządu barcelońskiego Lopez Alvarez, który wsławił się swym okrucieństwem w czasie, gdy kierował hiszpańską „czeka", został zdemaskowany i aresztowany. Stanie on niebawem przed sądem.

Pomyślny wynik misji sen. B·rarda

BURGOS, 24. 2. Rozmowy sen. Berarda z ministrem spr. zagr. hiszpańskiego rządu narodowego gen. Jordana, doprowadziły dziś do porozumienia w sprawie uznania wspomnianego rządu de iure przez Francję.

Japończycy zdobyli Tsing-Tau

TOKIO, 24. 2. Wojska japońskie zajęły port Tsing - Tau na wschodnim wybrzeżu wyspy Hajnan, przy czym załoga chińska nie stawiała prawie żadnego oporu.

Katastrofa w kopalni „Walenty-Wawel"

Trzech górników pod zwałami węgla

ŚWIĘTOCHŁOWICE, 24. 2. W podziemiach kopalni „Walenty - Wawel" w Rudzie Śląskiej wydarzyła się katastrofa. Na skutek silnego wstrząsu oberwały się na jednym z chodników wielkie zwały węgla, grzebiąc żywcem trzech górników.

Po kilkugodzinnej akcji ratunkowej udało się wydobyć z pod gruzów rębacza Romana Styka, który odniósł szereg obrażeń cielesnych, nie zagrażających jednak jego życiu. W pewien czas potem kolumna ratownicza wydobyła z pod gruzów zwłoki Jerzego Mencla, który zmiarł wskutek uduszenia. Trzeci z górników Henryk Breja został odkopany ostatni. Jak się okazało, był on cały i zdrów, uległ jedynie atakowi nerwowemu wskutek obawy o życie.

Na miejsce katastrofy przybył naczelnik okręgowego Urzędu Górniczego inż. Kieszek.

Gigantyczna bitwa morska

Obrona zachodniej półkuli globu ziemskiego

Wielkie manewry floty Stanów Zjednoczonych

WASZYNGTON, 24. 2. Punktem kulminacyjnym wielkich manewrów floty Stanów Zjednoczonych, była „bitwa morska", do której doszło w miejscu oddalonym o 1500 mil morskich na wschód od kanału Paanmskiego. W bitwie tej zarówno strona atakująca, jak broniąca się, zaangażowała w akcję bojową wszystkie będące do dyspozycji okręty floty amerykańskiej.

Wynik dzisiejszych ćwiczeń, które miały zilustrować skuteczny udział floty St. Zjednoczonych w obronie całej zachodniej półkuli globu ziemskiego dotychczas nie został ujawniony.

Sensację wywołało w związku z tym pojawienie się 6-ciu kontrtorpedowców angielskich w pobliżu Kongstown, stolicy Jamajki. Wiadomość o tym dała powód do rozszerzenia się pogłoski o udziale brytyjskich okrętów wojennych czy też jedynie oficerów brytyjskich w manewrach floty amerykańskiej. Ćwiczenia floty Stanów Zjednoczonych kontynuowane będą do dnia 5 marca, w którym to dniu zorganizowana zostanie, zakrojona na większą skalę próba wysadzenia desantu na wyspie Portorico (Archipelag Antylski).

Prezydent Roosevelt nie wziął udziału w dzisiejszych ćwiczeniach morskich. Krążownik „Huston", na którym przebywa obecnie prezydent, wziął bowiem kurs na Charlottę - Amalię na Virginia Island, gdzie prezydent wysiadł na ląd.

W porcie tym doręczono prezydentowi Rooseveltowi wiadomość o negatywnym stanowisku Izby reprezentantów w sprawie ufortyfikowania wyspy Guam.

Pod zarzutem organizowania terroru

Rozwiązano partię nar.-socjalistyczną

Masowe aresztowania na Węgrzech

BUDAPESZT, 24. 2. Zarządzeniem ministra spraw wewn. została w dniu dzisiejszym rozwiązana węgierska partia narodowo-socjalistyczna. Zarządzenie umotywowano względami na porządek i bezpieczeństwo publiczne, gdyż stwierdzono jakoby, że członkowie rozwiązanej partii brali udział w szeregu zamachów terrorystycznych, które nastąpiły niedawno, oraz przygotowywali nowe akty terroru.

Stwierdzono też, że w łonie partii narodowo - socjalistycznej istniała tajna organizacja p. n. „Czarny Front", której obecnym zadaniem było organizowanit zamachów terrorystycznych. W razie dojścia do władzy „Czarny Front" miał spełniać funkcje policyjne.

Członków partii zaprzysięgano, a w razie zdrady groziła kara śmierci.

Ujawnienie tych wszystkich faktów stało się bezpośrednią przyczyną rozwiązania partii węgierskich narodowych socjalistów.

W związku z tym zastosowano też wobec rozwiązanej partii szereg represji: z siedziby partii wywieziono wszystkie akta i materiały propagandowe, przeprowadzono szereg rewizji i aresztowano około 130 działaczy narodowo - socjalistycznych.

Walka o odżydzenie adwokatury trwa

Rezolucja Walnego Zebrania

Oddziału Warszawskiego Zw. Adw. Polskich

W piątek odbyło się walne zebranie Oddziału Warszawskiego Zw. Adwokatów Polskich, na którym uchwalono następującą rezolucję:

„Nowe prawo o ustroju adwokatury umożliwiło dokonanie zmiau w składzie narodowościowym organów samorządu adwokackiego, lecz pozostawiło nie tkniętą w swoich uprawnieniach całą żydowską masę adwokacką.

Ewolucyjne rozwiązanie kwestii żydowskiej w adwokaturze trwałoby w warunkach obecnych całe dziesiątki lat.

Dobro powszechne stanowi, jak stwierdza art. 5 Konstytucji, nieprzekraczalną granicę wszelkich wolności osobistych.

Dobrem tym jest dobro narodu polskiego.

Dobro narodu polskiego wymaga pozbawienia żydów praw obywatelskich i usunięcia ich ze wszystkich dziedzin życia polskiego.

Bez wydania żydom zakazu zajmowania się praktyką adwokacką nie da się zbudować gmachu adwokatury polskiej.

Dopóki nie nastąpią zasadnicze zmiany w ustawodawstwie polskim, dotyczące praw obywatelskich żydów, — uchwała zjazdu Związku Adwokatów Polskich z maja 1937 roku, uznająca jako nakaz, podyktowany przez interes Państwa sprowadzenie obecnej liczby adwokatów - żydów do 10 proc. ogółu adwokatów w Państwie —wymaga natychmiastowej realizacji przez znowelizowanie prawa o ustroju adwokatury z r. 1938.

Walne Zebranie Oddziału Warszawskiego Związku Adwokatów Polskich poleca Zarządowi zakomunikować treść powyższej uchwały Zarządowi Głównemu Z. A. P. i Władzom korporacyjnym a delegatom na Walne Zgromadzenie Z. A. P. wniesienie tego wniosku na Walne Zgromadzenie Związku".

Linia lotnicza

Warszawa — Bejrut

Dnia 28 b. m. nastąpi otwarcie linii lotniczej Warszawa — Lydda — Bejrut. Otwarcie dalszego odcinka linii Bejrut — Bagdad nastąpi w połowie kwietnia. Dnia 28 lutego z Okęcia odleci pierwszy samolot do Bejrutu. W związku z tym 25 b. m. wyjeżdżają do Bejrutu przedstawiciele lotnictwa polskiego w osobach: mjr. Piątkowskiego z Departamentu Lotnictwa, prezesa Krahelskiego i dyr. inż. Rolanda z Polskich Linii Lotniczych „LOT".

Odcinek Lydda — Bejrut wynosi 260 km. i zostanie pokryty w ciągu 55 min.

Pożyczka wewnętrzna na Litwie

Celem uzyskania środków na przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji budowlanej — rząd litewski zamierza ogłosić pożyczkę wewnętrzną w wysokości 20 milionów litów.

Nie powiodła się intryga

Przeciw uznaniu gen. Franco

Nowy sukces Daladiera

PARYŻ, 24. 2. Wielka kampania zorganizowana przeciwko uznaniu rządu narodowego hiszpańskiego przez Francję poniosła dziś klęskę. **Grupy stronnictw skrajnie lewicowych Izby zmontowały specjalną formację parlamentarną pod nazwą „parlamentarnego komitetu przyjaźni francusko-hiszpańskiej", do którego poza komunistami, socjalistami i unią republikańsko - socjalistyczną weszli nawet deputowani radykalni.** Komitet ten w środę i czwartek postanowił zgłosić interpelację w sprawie projektowanego uznania rządu gen. i **zaprosił na swe obrady czwartkowe w charakterze gości dwóch przedstawicieli opozycji angielskiej, którzy mieli być obecni na ławach publiczności przy całej debacie na ten temat.**

Interpelacja została istotnie zgłoszona przy otwarciu popołudniowego posiedzenia i poszczególne grupy wchodzące w skład komitetu wysłały na trybunę swóch mówców, by domagali się wyznaczenia już dzisiaj terminu dla przeprowadzenia dyskusji.

Premier od razu na początku dyskusji zażądał odroczenia dyskusji nad tą interpelacją bez określenia żadnego terminu, stawiając przy tym kwestię zaufania.

Premier oświadczył przy tym otwarcie, że na poniedziałkowym posiedzeniu rady ministrów zamierza postawić wniosek o uznanie de jure rządu gen. Franco.

W głosowaniu Izba podzieliła stanowisko premiera 323 głosami przeciwko 261, co oznacza, że wniosek zgłoszony przez prezydium komitetu przyjaźni francusko - hiszpaskiej poza głosami komunistów, socjalistów i większości unii republikańsko - socjalistycznej nie zebrał wśród pozostałych ugrupowań nawet 21 głosów, czyli, że wszyscy radykałowie poparli premiera.

7 zamiast 1.000

Redukcje urzędniczek

KOWNO, 24. 2. Władze litewskie wydały zarządzenie, że wszystkie urzędniczki państwowe, których mężowie zarabiają ponad 600 litów miesięcznie, mają zgłosić podania o dymisję.

Dotychczas zgłosiło się zaledwie 7 urzędniczek pomimo urzędowego stwierdzenia, że urzędniczek zajmujących posady państwowe, których mężowie zarabiają ponad 600 litów jest w Litwie około tysiąca.

Z ostatniej chwili

12 zabitych, 20 rannych

Wybuch w kopalni węgla

PARYŻ, 24. 2. W czwartek w południe w kopalni Darcy położonej w okręgu Montceau les Mines nastąpił katastrofalny wybuch wskutek zapalenia się pyłu węglowego od lontów używanych do nabojów dynamitowych w kopalniach. Wybuch nastąpił w chodniku, położonym na głębokości 420 metrów, co niesłychanie utrudniało akcję ratunkową. W chwili wybuchu jeden sztygar i jeden górnik Polak Pawlicki zostali zabici. W ciągu po południa wydobyto z kopalni ponad 20 rannych, ciągu nocy zmarło z odniesionych poparzeń i ran 10-ciu górników, wśród których znajduje się 7-miu Polaków, Franciszek Tomkowiak, ojciec trojga dzieci, Stanisław Kazimierczak, Bolesław Jędrosz, Wojciech Szeremeta, Aleksander Szulc, Władysław Lewandowski i Mikołaj Tkaczyk.

Pogrzeb ofiar odbędzie się w sobotę po południu. Katastrofa wywołała w całym zagłębiu Montceau les Mines ogromne poruszenie. Na ratuszu miasta Montceau wywieszono żałobną chorągiew. Istnieje obawa o życie 15-tu rannych znajdujących się w szpitalu.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefony 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40 Kierownictwo biura kasa buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P. K. O. Nr 23.400 Skrzynka Pocztowa 145 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13 15—18 Poznań 27 Grudnia 2 Włocławek Cyganki 34 135 Kalisz Rzeźnicza 4. tel. 477 Katowice ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie. Za granicą zł 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszyński — informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i zagraniczny, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Maria Rutkowska — dział miejski, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Wanda Doberska — dział kulturalny i rozrywkowy, Tadeusz Żakiewicz — ogłoszenia i reklamy.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC" Sp. z ogr. odp. Odbito w „Drukarni Literackiej". Warszawa. Al. Jerozolimskie 121